

Bijlage 3

Oplegger Atlas Bunnik 2040: Actualisatie 2024

1. Inleiding

Waarom deze oplegger?

De gemeente Bunnik is in 2020 gestart met de ontwikkeling van een omgevingsvisie, die op inspirerende wijze richting geeft aan de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente. Een omgevingsvisie die fysieke en sociale aspecten in samenhang benadert, in een wervend en beeldend verhaal. Zo wil de gemeente goed voorbereid starten met werken conform de Omgevingswet en een richtinggevend antwoord bieden op maatschappelijke ontwikkelingen.

Het proces is eind 2021 onverhoopt stil komen te liggen, nadat de hoofdlijnennotitie door de gemeenteraad is vastgesteld. Er is begin 2024 een voortvarende doorstart gemaakt, met als doel in de zomer van 2024 de ontwerp-omgevingsvisie af te ronden. Voorliggende oplegger bevat een actualisatie van de Atlas Bunnik 2040: deze Atlas vormt de basis voor de te maken strategische keuzes in de omgevingsvisie, en bevat een weergave van de belangrijkste opgaven en kansen. Tussen eind 2021 en eind 2023 heeft de wereld niet stilgestaan: nieuw beleid - zowel van de gemeente Bunnik zelf, als regionale en provinciale beleidsstukken - waarin nieuwe opgaven worden geschetst zijn tegen het licht gehouden en verwerkt in deze oplegger.

Hoe zijn we te werk gegaan?

De Atlas Bunnik 2040 dateert uit 2021 en fungeert als **vertrekpunt** voor de omgevingsvisie. Het is het resultaat van de eerste fase binnen het omgevingsvisieproces: **verkennen**. Deze verkenningsfase stond in het teken van het in beeld brengen van de kwaliteiten van Bunnik, het duiden van de belangrijkste trends en ontwikkelingen die op de gemeente afkomen, het scherpstellen van de regionale positie van Bunnik en het inventariseren van ons huidige beleid. Ook zijn in deze Atlas al de belangrijkste opgaven voor de toekomst van Bunnik geformuleerd.

Omdat er in de tussentijd nieuwe beleidsopgaven en -ontwikkelingen bij zijn gekomen, vormt deze oplegger een **actualisatie** van de Atlas uit 2021. De inhoud van deze oplegger is **leidend** boven hetgeen in de versie van 2021 staat.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is thematisch - in lijn met de volgorde die in de oorspronkelijke Atlas is gekozen - aangegeven welke nieuwe (beleids)ontwikkelingen leiden tot een aanvullende (nieuwe) opgave en/of kans of tot een aangescherpte opgave/kans. Bij deze laatste categorie is **dikgedrukt en onderstreept** aangegeven om welke aanscherping op een oude formulering het gaat. In hoofdstuk 3 is tot slot een overzicht te vinden van het beleid waaruit geput is voor de totstandkoming van deze actualisatie.

2. Actualisatie Atlas Bunnik 2040

2.1 Wonen en voorzieningen

Aanvullende opgave #1: de gemeente Bunnik kent een relatief laag aanbod sociale huurwoningen, voor zowel jongeren als ouderen. Het is van belang om de kans op een passende sociale huurwoning voor jongeren en ouderen te verbeteren, door nieuwe sociale huurwoningen te bouwen en te sturen op toewijzing in de bestaande woningvoorraad.

Aanscherping oude formulering: Bunnik beschikt over een relatief eenzijdige voorraad met veel eengezins(koop)woningen. Inwoners willen graag in Bunnik blijven wonen, maar krijgen te maken met een veranderende woonbehoefte, mede door de vergrijzing en gezinsverdunding. Met name het aantal kleine huishoudens (een- en tweepersoonshuishoudens) neemt de komende jaren toe en er is behoefte aan passende woningen, waarbij het bevorderen van doorstroming een belangrijke rol speelt.

Toelichting:

In de Atlas Bunnik 2040 d.d. 2021 werd doorstroming alleen specifiek benoemd in relatie tot het accommoderen van de regionale en lokale vraag naar woningen. Hier is doorstroming gekoppeld aan de veranderende woonbehoefte.

2.2 Energie en klimaat

Aanscherping oude formulering: de ambitie van de gemeente Bunnik is om in 2040 klimaatneutraal te zijn. Dit vraagt om een energietransitie langs vijf lijnen: duurzame opwek van 750 TJ, 100% duurzame mobiliteit en transport, tussen 70% en 100% aardgasreductie, alle Bunnikse ondernemers CO2-neutraal en een economie zonder afval in 2050.

Toelichting:

De opgave is aangescherpt en geconcretiseerd aan de hand van de doelstellingen uit het Programma Bunnik Klimaatneutraal 2040. In de Omgevingsvisie formuleren we vervolgens vijf randvoorwaarden waaronder de energietransitie in Bunnik bewerkstelligd wordt.

Aanscherping oude formulering: De ontwerp RES laat zien dat in Bunnik een potentie van 45 GWh ligt voor zon op daken. Dit is niet genoeg om de ambitie klimaatneutraal in 2040 te halen. Hiervoor is grootschalige opwek van energie nodig: nu het Rijk, de provincies, waterschappen en gemeenten eind 2023 afspraken terughoudend te zijn bij zonnevelden op landbouw- en natuurgonden, wordt deze ambitie onder druk gezet.

Toelichting:

Vanuit het Rijk is - in samenspraak met de provincies, waterschappen en gemeenten - een aangescherpte voorkeursvolgorde zon vastgesteld. Dit betekent concreet dat zonnevelden op landbouw- en natuurgronden in principe niet (meer) toegestaan zijn, tenzij er geen mogelijkheden voor opwek van zonne-energie via de eerste drie treden in beeld komen en er sprake is van een aantal uitzonderingsmogelijkheden. In de omgevingsvisie zal de gemeente aangeven wat dit betekent voor de Bunnikse situatie en hoe zij hiermee om wil gaan.

Aanvullende opgave: netcongestie is een groeiend probleem en zet een rem op de energietransitie, ook in Bunnik. Deze overbelasting van het elektriciteitsnetwerk heeft als gevolg dat lopende en geplande duurzame elektriciteitsprojecten niet aangesloten kunnen worden op het net. In de hele gemeente Bunnik geldt op dit moment dat er geen transportcapaciteit beschikbaar is: zowel voor afname van elektriciteit, als invoeding (bijvoorbeeld door het aansluiten van een nieuwe opweklocatie)¹. De komende jaren investeert het Rijk in verschillende maatregelen om de capaciteit op het net te verruimen².

2.3 Mobiliteit en bereikbaarheid

Aanscherping oude formulering: in regionaal verband (U Ned) is Bunnik aangemerkt als belangrijk regionaal ov-knooppunt ('regiopoort') waar kansen liggen voor een kwalitatieve ontwikkeling om de regionale groei uit Utrecht op te vangen in de nabijheid van voorzieningen en goed openbaar vervoer. Dit kan zorgen voor een stedelijke leefomgeving in de nabijheid van hoogwaardige voorzieningen. Ook de nabijheid van het Utrecht Science Park (USP), op zo'n 10 minuten fietsafstand van station Bunnik, maakt de stationsomgeving een aantrekkelijk vervoers- en overstappunt. Ook de potentiële ontwikkeling van het nabijgelegen Metropoolpoort Oost (Lunetten Koningsweg - USP) vergroot de aantrekkelijkheid van Bunnik voor de regionale woningzoekende. **Tot slot liggen er kansen om van deze regiopoort een aantrekkelijke toegang tot het linielandschap te maken en vormt het een belangrijke schakel in het regionale netwerk om de recreatieve druk zo goed mogelijk te spreiden.**

Aanvullende opgave: naast de positieve impact die uitgaat van de ontwikkeling van knooppunt Lunetten-Koningsweg op de aantrekkelijkheid voor de regionale woningzoekende, neemt de stedelijke druk op Bunnik hiermee verder toe, in het bijzonder op recreatie en groen. Daarnaast is het van belang om in te zetten op een blijvende haltering van de sprinter op station Bunnik, nu er concurrentie vanuit dit nieuwe knooppunt ontstaat.

¹ [Capaciteitskaart](#) elektriciteitsnet, Netbeheer Nederland.

² [Kabinet neemt maatregelen tegen vol elektriciteitsnet](#), Rijksoverheid.

2.4 Economie

Aanvullende opgave: de transitie naar een circulaire economie is ingezet. In 2030 wil de gemeente 50% minder grondstoffen gebruiken en in 2050 moet de Bunnikse economie afvalvrij zijn. Dit vraagt allerlei inspanningen, zoals nieuwe businessmodellen, wijzigingen in wet- en regelgeving, inzet op arbeidskrachten en een interdisciplinaire aanpak.

2.5 Landbouw

Aanvullende opgave #1: het landelijk gebied in Nederland staat flink onder druk en vanuit het Nationaal Programma Landelijk Gebied zijn een aantal doelen voor de natuur, het watersysteem en het klimaat opgesteld. De provincie Utrecht bepaalt - net als de andere provincies - hoe deze doelen bereikt gaan worden en stelde daartoe een Utrechts Programma Landelijk Gebied op. De provincie Utrecht kiest aanvullend voor een aantal landbouwspecifieke doelen³. Voorop staat de transitie naar een meer natuurinclusieve kringlooplandbouw, waarbij een goede en langjarige vergoeding voor agrariërs randvoorwaardelijk is. Bunnik sluit hierop aan en kiest in de omgevingsvisie voor een aantal strategische keuzes en ambities om deze lijn verder te ondersteunen.

Aanvullende opgave #2: de Kromme Rijnstreek kent nu al een sterke interactie met het stedelijk gebied en een focus op korte ketenafzet voor agrariërs. Het UPLG gaat ervan uit dat deze interactie verder toeneemt, die zich vertaalt in verdere uitbreiding van groenblauwe dooradering en verbeterde recreatieve toegankelijkheid. Dit betekent dat de landbouw zich steeds meer verbreedt met een rol in landschaps- en natuurbeheer en recreatie. Ook vanuit de regionale samenwerking binnen Groen Groeit Mee wordt de positie van het Kromme Rijn Linielandschap eruit gelicht: hier ligt de focus op de ontwikkeling van een groene scheg als verbinding tussen stad en land.

2.6 Natuur, recreatie, water en cultuurhistorie

Aanvullende opgave #1: in het Utrechts Programma Landelijk Gebied wordt ingegaan op verschillende doelen voor de natuur (herstel Natura 2000, versterken Natuurnetwerk Nederland, areaal bos vergroten en uitbreiden groenblauwe dooradering in agrarisch gebied), het watersysteem (opvang piekbuien, vasthouden en bergen van water, vermindering uitspoeling nutriënten) en het klimaat (reductie broeikasgassen, CO₂-vastlegging in natuur en bos). Deze gelden generiek voor alle Utrechtse gemeenten, waarbij de provincie aan de lat staat voor de uitvoering. Gemeenten zijn hierin een belangrijke partner. Hoewel Bunnik geen Natura 2000-gebieden op haar grondgebied heeft, zal ook in Bunnik de komende jaren gebiedsgericht gewerkt worden aan deze doelen.

Aanvullende opgave #2: in en rondom de kern Bunnik is een grondwaterbeschermingszone aangewezen, met verschillende regimes. Dit betekent dat de gemeente Bunnik altijd rekening moet houden met deze zone wanneer daar de wens bestaat om ruimtelijke ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld woningbouw, te laten plaatsvinden.

³ Zie hoofdstuk 4.3.3 uit het concept UPLG, juni 2023

Aanvullende opgave #3: de UNESCO-werelderfgoedstatus van de Hollandse Waterlinies en de Limes, die in 2021 werd toegekend, speelt de gemeente Bunnik op recreatief en cultuurhistorisch gebied extra in de kijker. Het betekent ook dat er altijd een onderzoeksplicht is om eventuele negatieve consequenties voor het aangewezen UNESCO-gebied van ruimtelijke ontwikkelingen in beeld te brengen en eventueel een Heritage Impact Assessment (HIA) uit te voeren.

Aanvullende opgave #4: klimaatadaptatie is van groot belang om de gevolgen van klimaatverandering zo beperkt mogelijk te houden. Dit vraagt om allerlei ingrepen in de fysieke ruimte: het af- en ontkoppelen van hemelwater, het realiseren van berging op het maaiveld, het vervangen van grijs door groen oppervlak en inzet op infiltratie. De betrokkenheid van particulieren en bedrijven is daarbij van groot belang om de kans van slagen te vergroten.

2.7 Gezondheid

Aanscherping oude formulering: het tegengaan van (verdere) verkeersoverlast - niet alleen in omvang, maar ook in de vorm van geluids- en geuroverlast (fijnstof, stikstofdioxide) - is een aandachtspunt bij toekomstige ontwikkelingen in Bunnik.

Aanvullende opgave: de gemeente Bunnik gaat actief aan de slag met het bevorderen en behouden van een gezond en actief leven voor alle inwoners. Deze opgave biedt belangrijke aanknopingspunten voor de woonopgave en vice versa.

Toelichting:

In het Integraal Zorgakkoord (IZA) is in september 2022 afgesproken om gezamenlijk de zorg in Nederland betaalbaar, toegankelijk en van hoge kwaliteit te houden. Het akkoord kent een agenda met diverse onderdelen, waarvan 'Gezond leven en preventie' specifiek is toebedeeld aan gemeenten. Het vraagt om meer aandacht voor preventie, leefstijl en de sociale basis van mensen. De gemeente Bunnik kiest in het plan van aanpak 'Een gezond en vitaal Bunnik' voor de inzet op vijf opgaven, die een plek krijgen in de strategische keuzes in de Omgevingsvisie⁴.

⁴ Een gezond en vitaal Bunnik.

3. Overzicht nieuw beleid gemeente

In samenspraak met de gemeente Bunnik is een lijst samengesteld met de belangrijkste, meest richtinggevende beleidsdocumenten voor de actualisatie van de Atlas Bunnik 2040. Het gaat om de volgende documenten:

- (Concept-)woonvisie Bunnik
- Masterplan Kersenweide
- Toekomstvisie Dorpshart Odijk
- Mobiliteitsvisie Traverse
- Programma Water en Riolering 2024 t/m 2028
- Programma Bunnik Klimaatneutraal 2040
- Transitievisie Warmte Bunnik
- Programma de Groene Koers van Bunnik
- Utrechts Programma Landelijk Gebied
- Groeiwijzer Bunnik - in februari bepalen hoe op te nemen
- Gezond en Vitaal Bunnik 2023 -2026
- [Visie Stationsgebied](#)
- [Doelgroepenverordening](#)

Atlas Bunnik 2040

maart 2021

Inhoudsopgave

Inleiding Atlas Bunnik	4
1. Het DNA van Bunnik	7
1.1 Blik op het DNA van Bunnik	9
1.2 Kenschets van Bunnik in de regio	11
1.3 Tijdlijn van Bunnik	12
1.4 Enquêteresultaten Luistervinken Bunnik	14
2. Trendverkenning	21
2.1 Wonen en voorzieningen	24
2.2 Energie en klimaat	30
2.3 Mobiliteit	34
2.4 Economie	38
2.5 Landbouw	42
2.6 Natuur en recreatie	46
2.7 Gezondheid	50
2.8 Andere trends en ontwikkelingen	54
2.9 Strategische agenda en uitvoeringsstrategie	55
3. Beleidsinventarisatie	57
3.1 Conclusies op hoofdlijnen	61
3.2 Quick scan regionale beleidsstukken	63

COLOFON

Versie 26 maart 2021
Alle beelden van RUIMTEVOLK tenzij anders vermeld.

Inleiding Atlas Bunnik

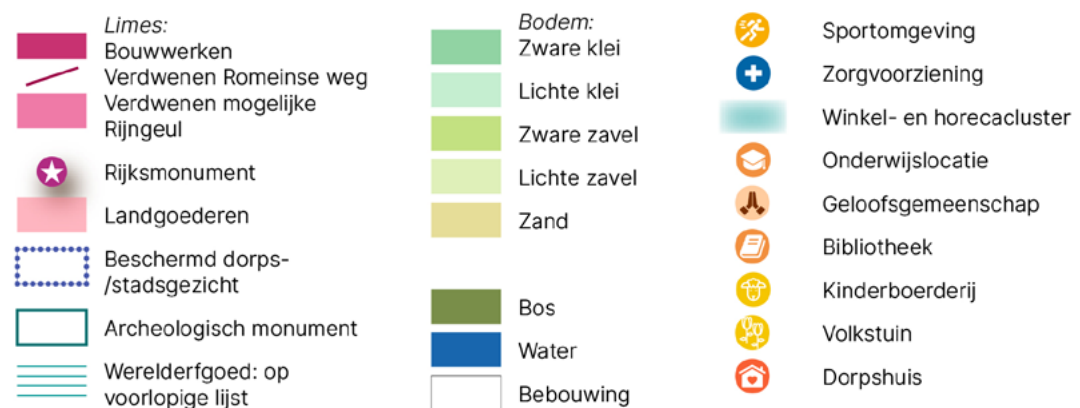
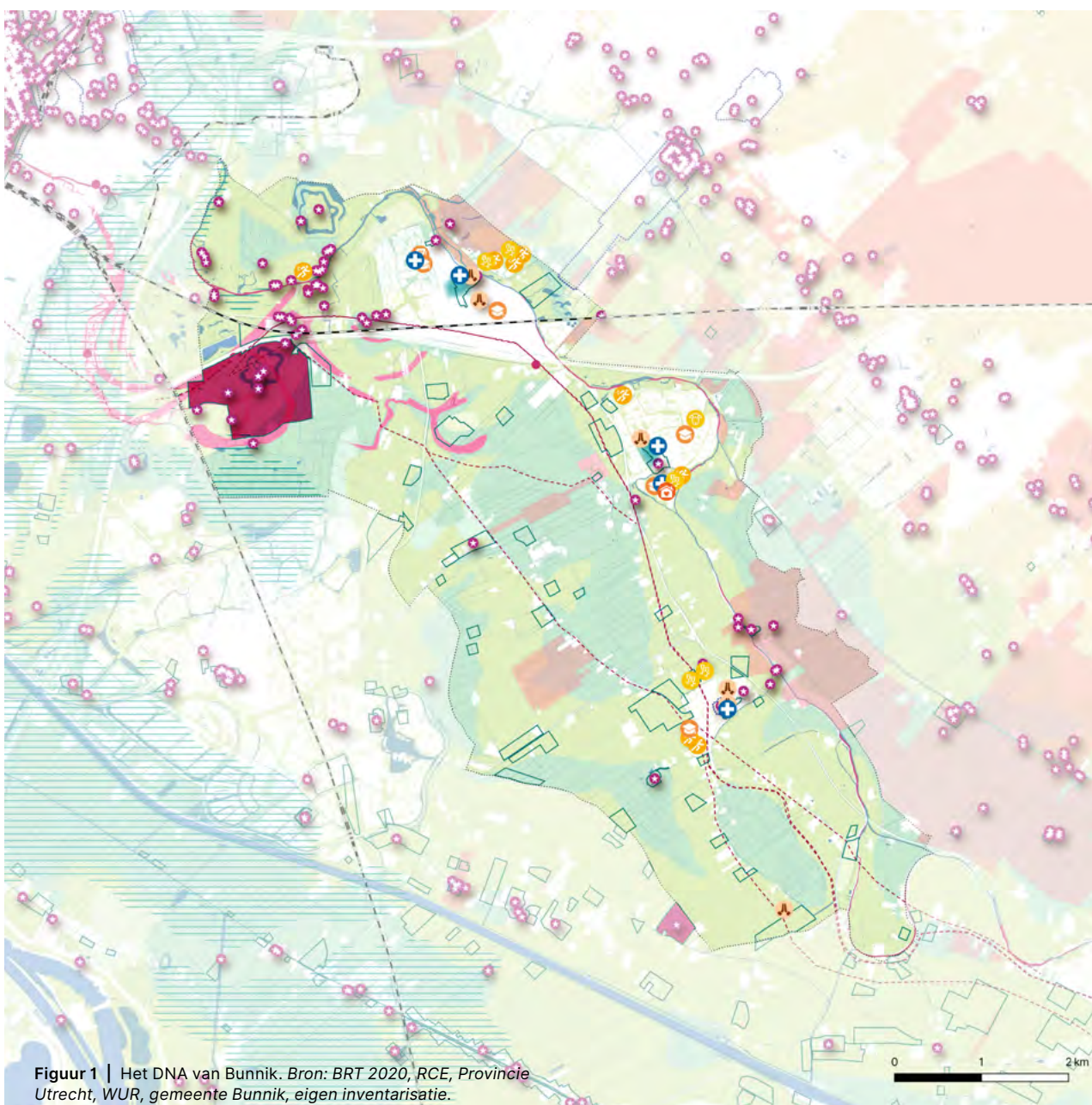
Als gemeente Bunnik werken we aan onze omgevingsvisie. Dit is een krachtig en verbindend toekomstverhaal voor de lange termijn, tot 2040. De omgevingsvisie gaat over de inrichting van de leefomgeving en ook over hoe en waarvoor we deze willen gebruiken. Hoe willen we dat de gemeente Bunnik er in toekomst uit ziet? Hoe zorgen we dat het een aantrekkelijke omgeving blijft om te wonen, werken en recreëren? Hoe gaan we om met de veranderingen in het buitengebied? Hoe houden we onze gemeente bereikbaar? Op dit soort vragen geeft de Bunnikse omgevingsvisie straks antwoord. De visie biedt inwoners, organisaties en de gemeentelijke organisatie houvast bij ontwikkelingen.

Om tot een omgevingsvisie te komen, doorlopen we drie fasen: verkennen, verbinden en vertalen. Het voorliggende document, de Atlas Bunnik 2040, is het resultaat van de eerste fase – verkennen. Deze verkenningsfase staat in het teken van het in beeld brengen van de kwaliteiten van Bunnik, het duiden van de belangrijkste trends en ontwikkelingen die op de gemeente afkomen, het scherpstellen van de regionale positie van Bunnik en het inventariseren van ons huidige beleid. Ook formuleren we in deze Atlas al de belangrijkste opgaven voor de toekomst van Bunnik.

Momenteel is de Coronapandemie een belangrijke en onvoorspelbare ontwikkeling die ook invloed heeft op hoe we naar de toekomst kijken. Het is een veranderkracht waarvan het nog onduidelijk is tot welke (permanente) veranderingen dit leidt in hoe we willen wonen, werken, verplaatsen en recreëren. Van een strategische langetermijnvisie als de omgevingsvisie vraagt dit flexibiliteit. Gelukkig is de omgevingsvisie een dynamisch instrument, wat het mogelijk maakt om de komende jaren, samen met de inwoners van Bunnik, regelmatig doelen en ambities bij te stellen als dat nodig is.

Voor nu veel leesplezier toegewenst met de Atlas Bunnik 2040.

Hoofdstuk 1
**Het DNA van
Bunnik**

1. Het DNA van Bunnik

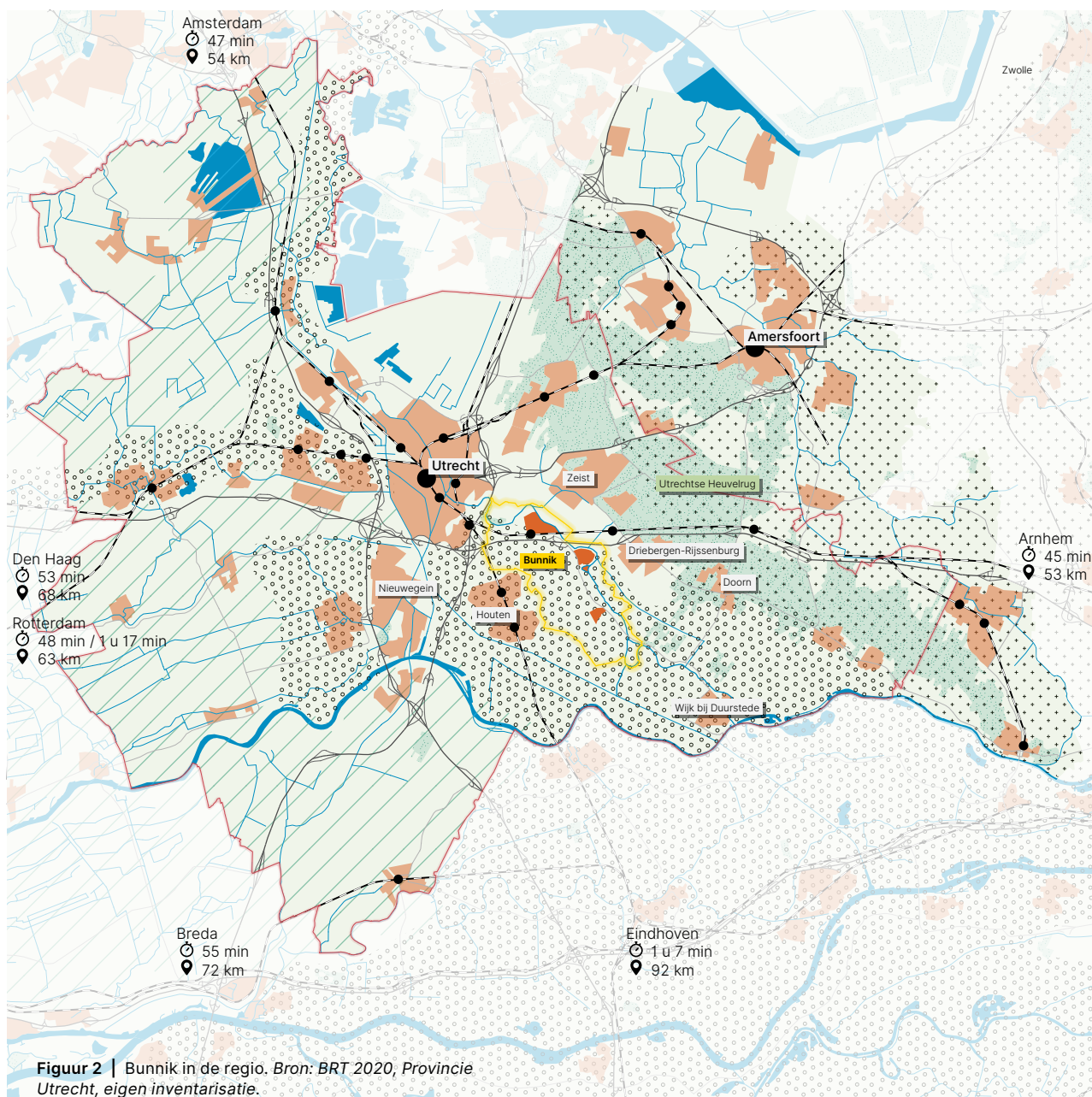
1.1 Blick op het DNA van Bunnik

- Het DNA van Bunnik vormt een belangrijke onderlegger voor de toekomst. Dit DNA is gestoeld op het verhaal van Bunnik. Het gaat over de identiteit, over de eigenschappen van de omgeving, de ligging en eigenheid van het gebied, de mentaliteit van de Bunnikers en de manier van samenleven.
- Kenmerkend voor de gemeente Bunnik zijn haar drie kernen, het agrarisch buitengebied en de landgoederen. Het is in essentie een slingerend landschap met de Kromme Rijn en provinciale weg als belangrijkste hedendaagse lijnen, voerend langs dorpen, boomgaarden, weilanden en akkers, met een grote variatie aan dwarsrelaties. Bijzonder is dat de rivier en de belangrijkste weg zich in de loop der eeuwen diverse malen verlegd hebben, wat herkenbaar is aan diverse oude rivierlopen en oude wegen met bebouwingslinten. Dit rivieren-landschap heeft een aantal kernkwaliteiten zoals schaalcontrast van zeer open naar besloten en het samenhangende stelsel van hoge stuwwal - flank - kwelzone - oeverwal - rivier.¹
- De drie kernen zijn in de vroege middeleeuwen ontstaan. Werkhoven is de oudste van de drie. Alledrie de kernen hebben een historisch centrum omringd door uitbreidingswijken. De dorpskern van Bunnik, en in mindere mate die van Odijk, vervullen een centrumfunctie met winkels en voorzieningen.
- Het natuurlijk landschap van Bunnik is ontstaan in het pleistoceen (2,58 miljoen tot 11,7 duizend jaar geleden) toen het landijs de stuwwal van de Utrechtse Heuvelrug vormde. Later werden de oeverwallen van het Kromme Rijngebied gevormd. In de laaggelegen komgebieden tussen de stro-omruggen in, ontstonden moerassen. Tot aan de ontginningen door de mens was dit gebied een moerasbos.²
- De Romeinse tijd heeft duidelijke sporen achtergelaten in de gemeente Bunnik. Langs de gehele Rijn lagen verdedigingsforten. De Rijn gold als de noordelijkste grens tussen het Romeinse rijk, de Limes. Vechten is een duidelijk voorbeeld van de aanwezigheid van Romeinen. De huidige Achterdijk tussen Werkhoven en Vechten was in deze tijd een onderdeel van de Limes.³
- De aanleg van de Nieuwe Hollandse Waterlinie heeft een grote invloed op het landschap gehad. Uiteraard door de bouw van de verdedigingswerken zoals Fort Vechten en Fort Rijnauwen. Maar ook doordat de Kromme Rijn tussen Odijk en Cothen van 5 naar 10 meter is verbreed. Tegenwoordig herinnert ook het Waterliniemuseum aan deze historie, dat van Fort bij Vechten een belangrijke publiekstrekker maakt.
- Van oudsher kent het agrarisch buitengebied van Bunnik fruitteelt. Tegenwoordig is er ook veeteelt te vinden.
- De gemeente Bunnik kenmerkt zich als een kleine, diverse en dorpse gemeente met een groen karakter. Inwoners zijn betrokken, ambitieus en hebben een eigen kijk op dingen. In de gemeente staat men voor elkaar klaar wanneer dit nodig is. Er is veel sociale samenhang en betrokkenheid zoals af te lezen is aan vrijwilligerswerk, verenigingen en buurtfeesten. De gemeente kent dan ook relatief veel maatschappelijke organisaties die bijdragen aan welzijn, goede zorg en sociale cohesie.⁴
- Inwoners van de gemeente Bunnik zijn voornamelijk hoogopgeleid, betrokken, actief, tevreden en over het algemeen draagkrachtig. Daarnaast zijn de ondernemers initiatiefrijk en innovatief.⁵
- In de gemeente wonen veel gezinnen, (internationale) kenniswerkers, tweeverdieners en ouderen die graag willen wonen in een groene, rustige en ruime omgeving met basisvoorzieningen dichtbij.⁶

1 OKRA landschapsarchitecten i.s.m. Provincie Utrecht (2011). *Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen - Katern Rivierengebied*.

2, 3 Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (2017). *Landschapspanorama Utrecht en Kromme Rijngebied*.

4, 5, 6 Gemeente Bunnik (2020). *Beeld van Bunnik [Verkregen via gemeente Bunnik]*.

1.2 Kenschets van Bunnik in de regio

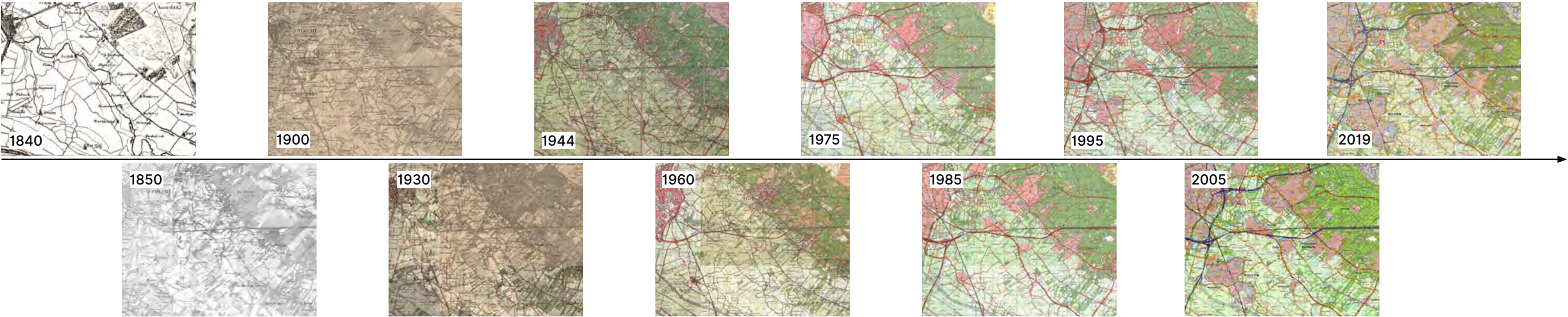
De gemeente Bunnik maakt onderdeel uit van de regio Utrecht. Deze regio is mede door zijn bereikbaarheid en ligging midden in Nederland uitgegroeid tot een sterke economische en dynamische regio. Voor de gemeente Bunnik biedt de regio veel perspectief op het gebied van regionale samenwerking in het aanpakken van verschillende opgaven.

woonsegmenten, woningprijzen oplopen en wachtlijsten lang zijn. Dit zorgt voor een sterke druk op de regionale woningmarkt.

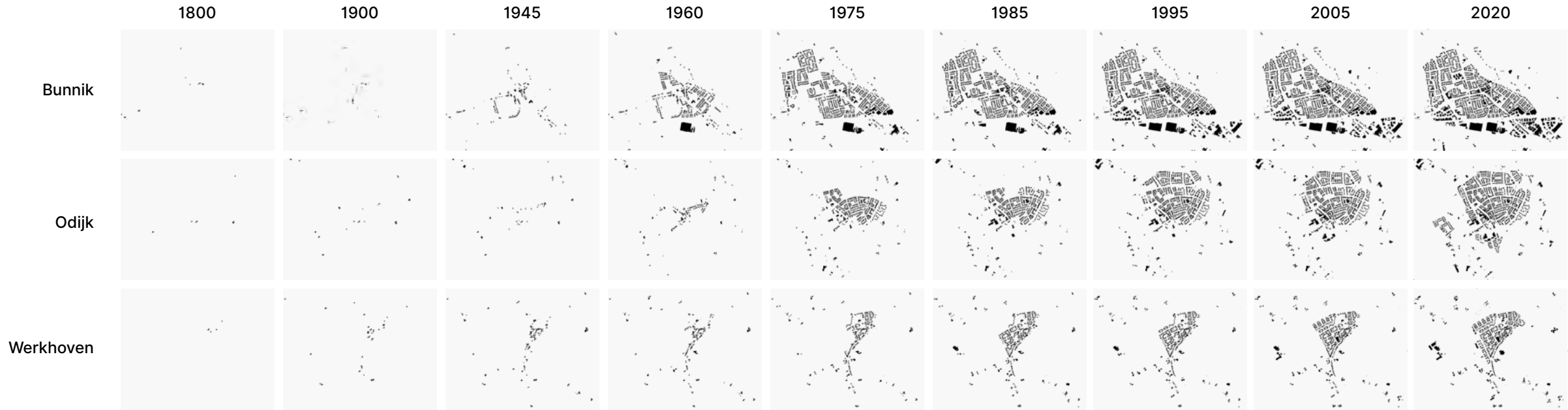
- Met een groeiende regio, neemt ook het banenaanbod toe. Naar verwachting komen er tot 2040 ten minste 80.00 banen bij in de regio U10/U16. Dit kan ervoor zorgen dat bedrijventerreinen geen ruimte meer hebben om de groei op te vangen.
- De populariteit van de regio heeft als keerzijde dat het aantal knelpunten in het mobiliteitssysteem van de regio naar verwachting gaat toenemen. Het gebruik van de ov-, fiets-, weg- en vaarwegnetwerken wordt steeds intensiever, waardoor wegen vollopen en opstoppen ontstaan.
- Deze uitdagingen zijn complex, beïnvloeden elkaar en spelen in meer dan een gemeente. Bovendien is het ook belangrijk de huidige kwaliteit van leven in de regio te blijven verbeteren.
- De gemeente Bunnik ligt in de sterk groeiende en aantrekkelijke Metropoolregio Utrecht (MRU), en op steenworp afstand van de stad Utrecht en het Utrecht Science Park.
- Samen met andere Utrechtse gemeenten trekt Bunnik in regionaal verband op onder de noemer U10/U16.
- De regio Utrecht heeft zichzelf de ambitie gesteld om zich (door) te ontwikkelen tot dé ontmoetingsplek van gezond leven in een stedelijke regio voor iedereen en in 2040 de internationaal erkende regio op dit terrein te zijn. Thema's zoals economische positionering, duurzame bereikbaarheid, klimaatverandering en gezonde woon- en leefomgeving vormen hierin een belangrijk onderdeel.
- De steden, dorpen en landschappen in de regio Utrecht behoren tot de meest aantrekkelijke van Nederland. De Utrechtse economie staat op het gebied van competitiviteit in de top-drie van Europa. Ook vormt de regio een belangrijke schakel in tussen nationale en internationale netwerken van snel-, spoor- en vaarwegen. Daarnaast kent de regio een uitstekende bereikbaarheid in het gebied Randstad-Amersfoort-Zwolle-Arnhem-Nijmegen-Brabantse stedenrij.
- Naast dit succes, kent de regio ook verschillende uitdagingen. Zo zal naar verwachting de woningbehoefte tot 2040 groeien met 104.00 - 125.000 woningen, waarbij tekorten ontstaan in alle

1.3 Tijdlijn van Bunnik

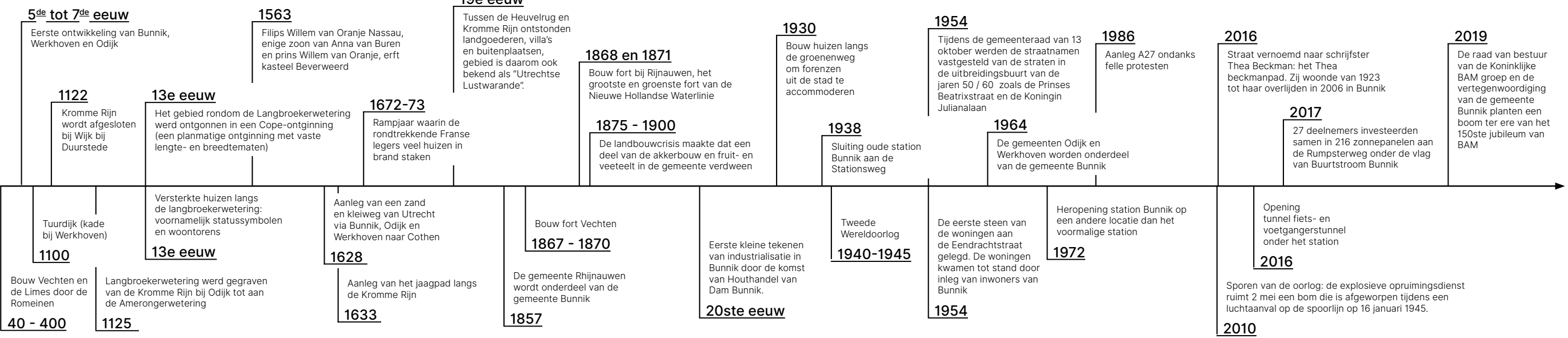
MORFOLOGISCHE TIJDLIJN

ONTWIKKELING BEBOUWING

KENMERKENDE GEBEURTENISSEN

1.4 Enquêteresultaten Luistervinken Bunnik

Voor de ontwikkeling van de omgevingsvisie van de gemeente Bunnik is in de eerste fase van het proces een enquête verstuurd naar inwoners van de gemeente. In de enquête zijn bewoners bevraagd op wat ze belangrijke Bunnikse waarden vinden, welke kwaliteiten ze belangrijk vinden voor de toekomst van de gemeente en welke opgaven en kansen ze zien.

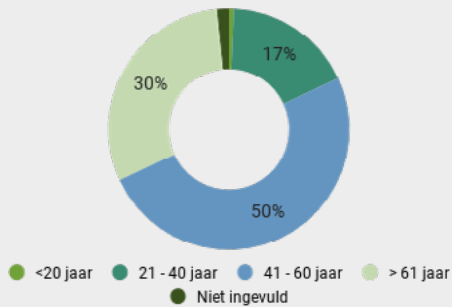
De Luistervinken-enquête is zowel online als via de post onder de aandacht gebracht. In totaal zijn 1000 brieven met daarin een link verstuurd naar willekeurige adressen in de gemeente. De selectie hiervoor is tot stand gekomen via een steekproef onder alle bewoners van de dorpen, evenredig verdeeld op het aantal inwoners per dorp. Daarnaast is de digitale enquête via sociale media onder de aandacht gebracht. In totaal hebben 310 Bunnikers de enquête ingevuld.

Uit de resultaten komt de groene, rustige maar centraal gelegen leefomgeving van Bunnik naar voren als kenmerkend. Het kleinschalige en dorpse karakter in de nabijheid van de voorzieningen van de grote stad, is iets wat erg gewaardeerd wordt. Als belangrijke wensen voor de toekomst noemen deelnemers de aandacht voor het groene karakter, een beter (kwalitatief) en betaalbaarder aanbod van woningen en het verbeteren van de verkeersveiligheid en het tegengaan van -overlast. Daarnaast valt op dat bewoners aangeven voor elkaar klaar te staan en zich graag inzetten voor hun eigen leefomgeving. Deze ‘waarden’ komen ook terug in eerdere trajecten waarvoor bewoners zijn bevraagd, zoals ‘Beeld van Bunnik’, een onderzoek dat de gemeente heeft laten uitvoeren naar wat er speelt op sociaal vlak bij de inwoners, en de ‘Strategische Agenda’ van de gemeente Bunnik.

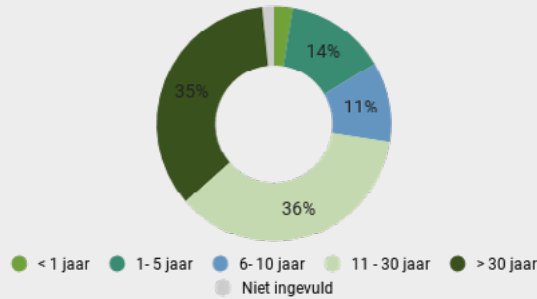
ALGEMEEN:

Totaal aantal respondenten: 310

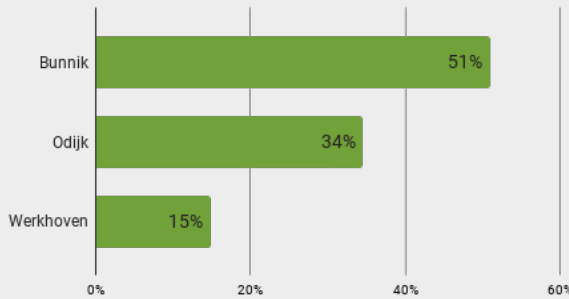
LEEFTIJD RESPONDENTEN:

AANTAL JAREN WOONACHTIG IN DE GEMEENTE BUNNIK:

IN WELKE KERN WOONT U?

1. ALS U DE GEMEENTE BUNNIK MET DRIE WOORDEN ZOU OMSCHRIJVEN, WELKE WOORDEN ZOUDEN DAT ZIJN?

Totaal aantal antwoorden: 862

Top drie meest genoemde antwoorden:

- 1. Groen (119x) = 13,8%
- 2. Rustig (70x) = 8,1%
- 3. Centraal (36x) = 4,2%

2. WAT IS VOLGENS U DE MOOISTE PLEK VAN DE GEMEENTE BUNNIK?

Totaal aantal antwoorden: 372

Top drie meest genoemde antwoorden:

- 1. Kromme Rijn: 166x = 44,6%
- 2. Rhijnauwen: 35x = 9,4%
- 3. Jaagpad: 27x = 7,3%

3. WAT MAAKT WONEN EN SAMENLEVEN IN DE GEMEENTE BUNNIK VOOR U UNIEK?

Totaal aantal antwoorden: 704

Top drie meest genoemde antwoorden:

- 1. Nabij stad (Utrecht/Zeist): 83x = 11,8%
- 2. Rust: 53x = 7,5%
- 3. Groen (in en rondom gemeente): 44x = 6,3%

“ De prachtige en zeer afwisselende, goed bereikbare landschappelijke omgeving in combinatie met de stad Utrecht met al haar faciliteiten onder handbereik, verbonden door een prachtig historisch en publieksvriendelijk landgoed, een station en OV in het dorp en diverse uitvalswegen nabij. ”

1. Klein: $105x = 17,5\%$
2. Dorps: $28x = 4,6\%$
3. Nabij Utrecht: $12x = 2\%$

“ Minder inwoners, rustiger,
gemoedelijker, men kent elkaar. ”

„Drie afzonderlijke kernen met ieder een eigen buitengebied en een goede menging van oorspronkelijke en import bewoners.“

1. Groen/Natuur: $77x = 18,6\%$
2. Rustig wonen: $13x = 3,1\%$
3. Nabij stad: $9x = 2,2\%$

“ Al 53 jaar woon ik met veel plezier in Bunnik. De mensen in de buurt zijn vriendelijk, we helpen elkaar waar nodig. ”

Bunnik is een betrekkelijk klein dorp waar het goed toeven is door de unieke ligging waardoor “buiten” wonen en toch dicht bij de stad (Zeist en Utrecht) een ideale combinatie is. Voor jonge mensen met kinderen maar ook voor ouderen.

“ Groots in kleine dingen. ”

1. Kromme Rijn: $42x = 16\%$
2. Rhijnauwen: $14x = 5\%$
3. Wapen van Bunnik: $3x = 1\%$

1. Kromme Rijn: $58X = 32\%$
2. De Meent: $7x = 4\%$
3. Witte Kerkje: $3x = 2\%$

1. De Brink: $41x = 37\%$
2. Landelijk gebied: $16x = 14\%$
3. Dorpskern: $14x = 13\%$

1. Kromme Rijn: $64x = 20,7\%$
2. Amelisweerd: $27x = 8,7\%$
3. Rhijnauwen: $3x = 1\%$

- ouderen
- zorgwonen
- sociale huur
- betaalbaarheid
- tiny house
- nieuwe woonvormen (samenwonen)

- geluidsoverlast
- verkeersveiligheid
- barrières
- toegankelijkheid

- wandelen
- fietsen
- toegankelijkheid routes
- groene karakter

- ontmoetingsfunctie
- functie dorpshart
- betere inrichting
- autoluw

- Betere langzaamverkeersroutes: 6%
- Voorzieningen op peil, toegankelijkheid en betaalbaarheid voorzieningen: 5%
- Bewaken samenhang, maat en karakter bij nieuwe ontwikkelingen: 5%
- Goed samenleven, ontmoeting: 5%
- Meer speelplekken, aandacht jeugd: 5%
- Aandacht landelijk/agrarisch karakter: 4%
- Centrum Bunnik: functie dorpshart: 3%
- Hondenuitlaatplekken: 3%
- Geen windmolens: 2%
- Veiligheid: 1%

Ik zou graag met de gemeente nadenken over alternatieve woonvormen in het groen tussen de gemeente en Utrecht. Denk aan: tiny houses, ontmoetingsplek voor mensen in verschillende leeftijden.

“Zorg dat het wonen in gemeente Bunnik weer aantrekkelijk wordt voor de jongere generatie en niet alleen rekening houden met de oudere generatie.”

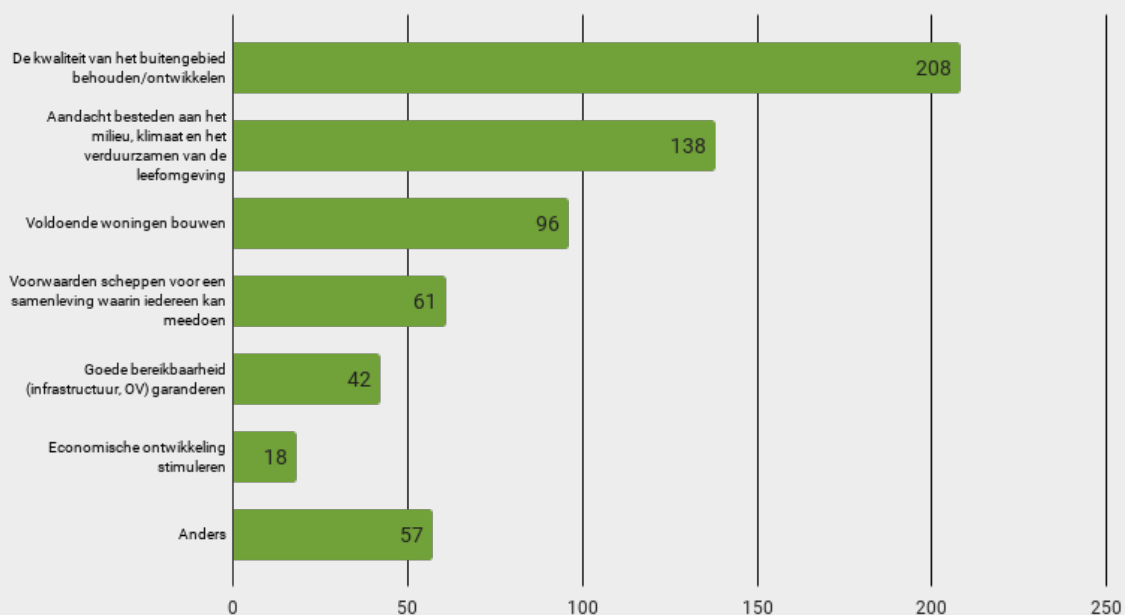
“ Bunnik is gekenmerkt door de mooie groene woon/leefomgeving en dit ziet iedereen hier langzaam verdwijnen. ”

8. WELKE PLEK OF GEBIED UIT DE GEMEENTE BUNNIK PAST NIET BIJ UW WENSEN OVER DE TOEKOMSTIGE LEEFOMGEVING VAN DE GEMEENTE? EN WAAROM?

Totaal aantal antwoorden: 248 antwoorden

9. WAT ZIJN VOLGENS U DE TWEE GROOTSTE UITDAGINGEN VOOR DE GEMEENTE BUNNIK RICHTING 2040?

VERVOLG VRAAG 9:

Bij de categorie 'Anders, namelijk':

10. HOE MOET DE GEMEENTE BUNNIK ERUIT ZIEN IN 2040? VUL AAN: IN 2040 IS DE GEMEENTE BUNNIK...

Totaal aantal antwoorden: 813 antwoorden

Top vijf meest genoemde antwoorden:

1. Groen: $110x = 13,5\%$
2. Duurzaam: $63x = 7,7\%$
 - Duurzaam
 - Klimaat
 - Energieneutraal
 - Overig: CO2-neutraal, aardgasvrij
3. Dorps karakter: $29x = 3,6\%$
4. Kleinschalig: $20x = 2,5\%$
5. Voldoende voorzieningen: $20x = 2,5\%$

**11. WAT WILT U MEEGEVEN BIJ HET ONTWIK-
KELEN VAN DE VISIE OP UW TOEKOMSTIGE
LEEFOMGEVING?**

Top drie meest genoemde antwoorden:

1. Groen/natuur: $78x = 12,4\%$
2. Luister naar inwoners/betrek burgers: $29x = 4,6\%$
3. Behoud dorpse karakter: $20x = 3,2\%$

“ Zoek naar een evenwicht tussen economische belangen en behoud van landschappelijke en natuurwaarden. ”

“ Zorg dat inwoners eigenaarschap nemen over hun eigen straat/ wijk. Ik denk dat mensen dit best leuk vinden als dit door de gemeente goed ondersteund wordt! **”**

“ De inwoners hebben voor het wonen in een dorp gekozen, zorg dus dat het dorpse karakter zoveel mogelijk wordt bespaard! ”

“ Durf keuzes te maken (bijvoorbeeld: groen boven wonen) en durf je daaraan te houden. ”

“ Blijf ons er bij betrekken. Deze enquête is een goed initiatief! ”

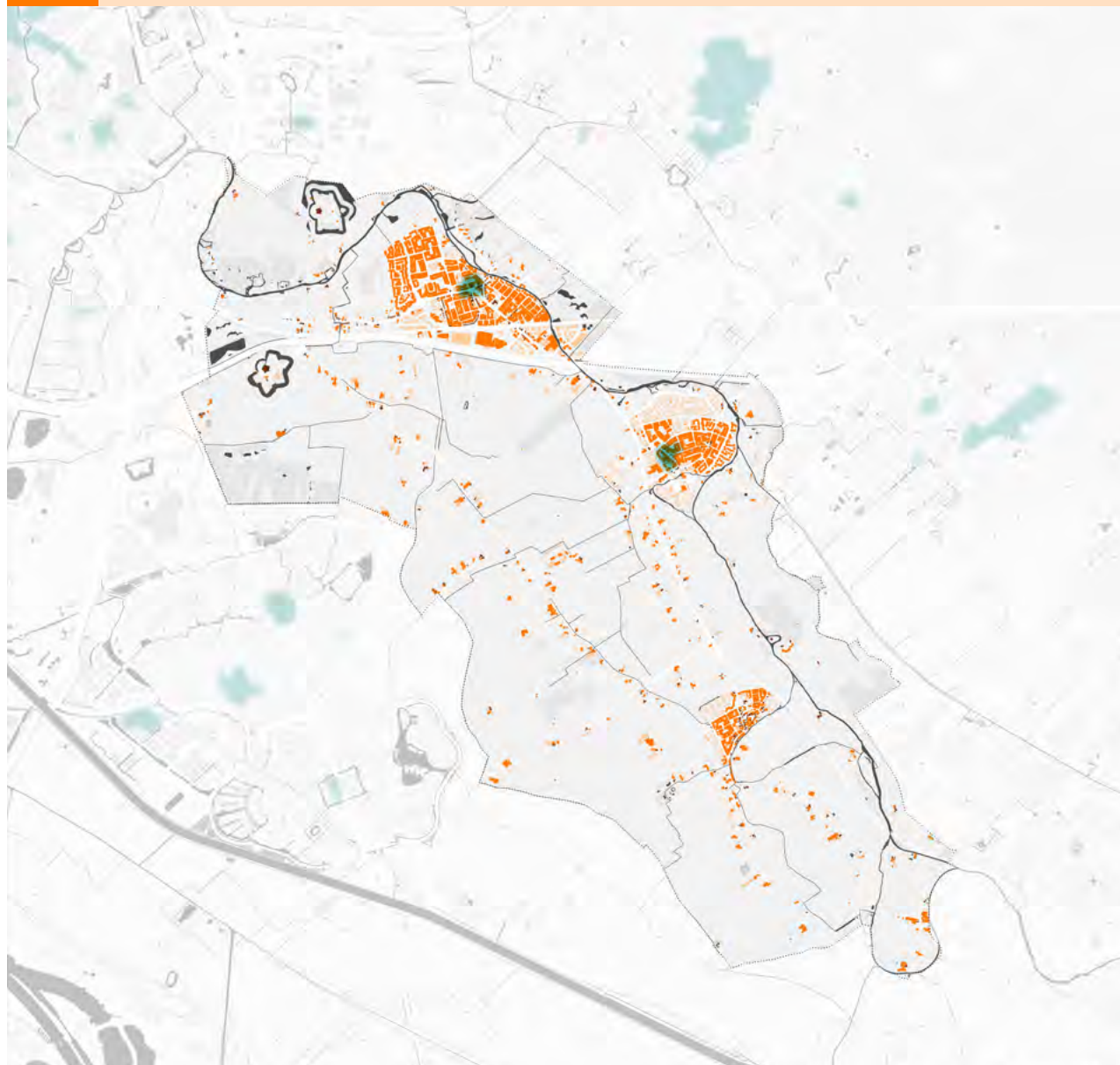
“ Zorg voor mogelijkheden voor starters om te voorkomen dat Bunnik vergrijst, maar vergeet daarbij niet zuinig te zijn op onze prachtige natuur. **”**

Hoofdstuk 2
**Trend-
verkenning**

2. Trendverkenning

De trendverkenning is opgesteld in het kader van de te ontwikkelen omgevingsvisie van de gemeente Bunnik. Het doel van dit document is niet zozeer volledig te zijn, maar om op hoofdlijnen een overzicht te geven van de belangrijkste trends en ontwikkelingen waar de omgevingsvisie rekening mee dient te houden. Voor de analyse is hoofdzakelijk gebruik gemaakt van CBS data, aangevuld met gegevens van andere bronnen zoals het PBL, de Klimaatmonitor en regionale data van de Provincie Utrecht. Daarnaast is ook de inventarisatie van het gemeentelijk beleid van Bunnik geraadpleegd.

2.1 WONEN EN VOORZIENINGEN

Figuur 3 | Analysekaart wonen en voorzieningen in Bunnik.
Bron: BRT 2020, BAG, Provincie Utrecht.

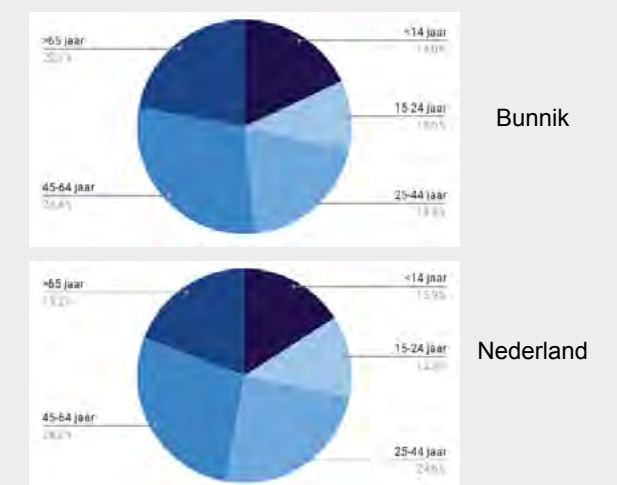

BUNNIK NU

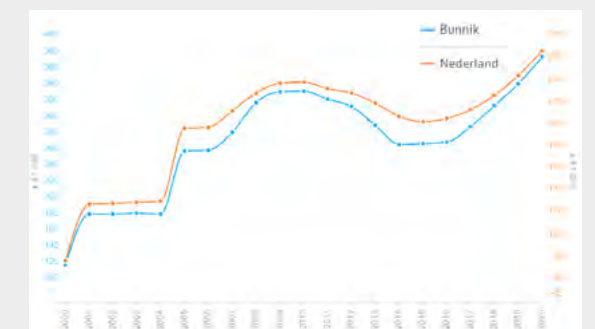
- Het inwoneraantal van de gemeente Bunnik is sinds begin deze eeuw gegroeid; met zo'n 10% in de periode 2002-2019 naar 15.192 inwoners 2019. Dat is sterker dan het Nederlands gemiddelde van 7,3% over deze periode⁷. Over dezelfde periode groeide het aantal huishoudens in Bunnik met 16,7%. Ook dat is boven het Nederlands gemiddelde van 15,3% over dezelfde periode⁸.
- Zo'n 18% van het totaal aantal inwoners van Bunnik is kind (0-15 jaar) en 22% van de bevolking is 65+. Verder heeft Bunnik een grote groep inwoners van middelbare leeftijd (45-65 jaar), zo'n 29%. Dit komt overeen met het percentage inwoners van middelbare leeftijd in Nederland (28%)⁹.
- Circa 32% van de huishoudens is 65+. Dit is aanzienlijk hoger dan in de regio (22%)¹⁰.
- De gemeente Bunnik telt in 2020 zo'n 6392 woningen met een gemiddelde WOZ-waarde van 379.000 euro, ruim boven het Nederlands gemiddelde van 270.000¹¹.
- 83,9% van de woningen in Bunnik is een eengezinswoning. Dit is fors meer dan het Nederlands gemiddelde. Dat bestond in 2020 voor zo'n 64,1% uit eengezinswoningen¹². Veruit de meeste woningen (58%) in Bunnik zijn gebouwd tussen 1970-1990¹³.
- Ongeveer 75% van de woningen zijn koopwoningen, 25% valt in de huursector.
- Zo'n 15,6% van de woningen is sociale huur, tegenover het Nederlands gemiddelde van 24,9%¹⁴.
- In en rondom de stad Utrecht is een grote behoefte aan centrum-stedelijke woonmilieus. De gemeente Bunnik voorziet, samen met de andere gemeenten rondom Utrecht, meer in een andere grote woonbehoefte: compacte woonmilieus in nabijheid van stads- en dorpscentra buiten het stedelijk gebied¹⁵.

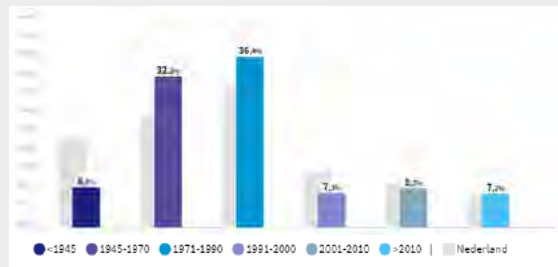
Figuur 4 | Ontwikkeling inwonersaantal gemeente Bunnik, periode 2002-2020. Bron: CBS, 2020.

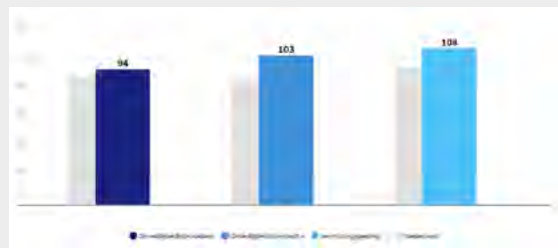
Figuur 5 | Leeftijdsopbouw inwoners gemeente Bunnik en Nederland, 2019. Bron: CBS, 2019.

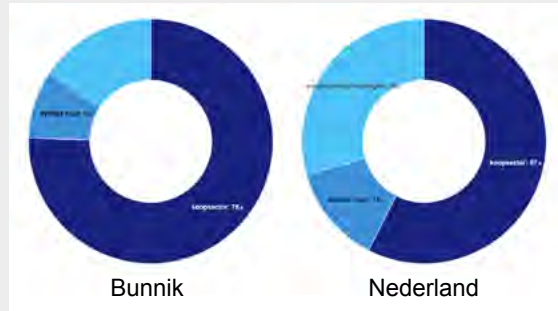
Figuur 6 | Ontwikkeling WOZ-waarde woningen in de gemeente Bunnik t.o.v. Nederlands gemiddelde, periode 2000-2020. Bron: CBS, 2020.

Figuur 7 | Woningvoorraad naar bouwjaar, gemeente Bunnik vergeleken met Nederlands gemiddelde, 2020. Bron: BAG, 2020.

Figuur 8 | Sociale veiligheid en onveiligheidsbeleving, gemeente Bunnik vergeleken het Nederlands gemiddelde, 2019. Bron: CBS Veiligheidsmonitor, 2019.

Figuur 9 | Eigendomsverdeling woningvoorraad gemeente Bunnik t.o.v. het Nederlands gemiddelde, 2020. Bron: ABF research, 2020.

- In alle kernen zijn voorzieningen aanwezig zoals winkels, scholen en multifunctionele accommodaties. In Bunnik zijn wel meer winkels dan in de andere kernen, Werkhoven heeft enkel basisvoorzieningen zoals een buurtsuper en een bakker. De inwoners van Odijk hebben aangegeven dat ze graag een grotere variatie in winkelaanbod zouden willen.
- In Bunnik liggen de geregistreerde misdrijven lager dan het landelijk gemiddelde, ongeveer 27 ten opzichte van 39,5 per 10.000 inwoners¹⁶. Bewoners hebben wel het gevoel dat er meer criminaliteit is in hun omgeving ten opzichte van een aantal jaar eerder, maar voelen zich hierdoor niet onveilig¹⁷.

TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

- Volgens de prognoses van het CBS zet de bevolkingsgroei in Bunnik door en zal Bunnik in 2040 zo'n 16.400 inwoners hebben. Dit correspondeert met een verwachte groei van circa 8%¹⁸. Door de groei in de omliggende gemeenten blijft de druk op de woningmarkt naar verwachting echter hoog en kan de groei, zoals voorheen, hoger uitvallen.
- In heel Nederland zal tot 2050 de bevolking vergrijzen, voor Bunnik betekent dat het aantal 65+ ers naar verwachting groeit van zo'n 3400 naar 4700. Dit is een groei van ongeveer 38%. In 2050 zal dan 29% van de inwoners in Bunnik 65+ zijn. Dat is iets hoger dan het Nederlands gemiddelde in 2050 (26%) en het provinciaal gemiddelde (25%)¹⁹.
- De prognoses voor de gemeente Bunnik laten een groei zien van zo'n 600 huishoudens tot 2040. Dit komt overeen met een groei van 9,3% ten opzichte van 2020. Dat is in lijn met de gemiddelde geprognosticeerde huishoudensgroei voor Nederland, maar ligt onder de gemiddelde toename van huishoudens die voor de provincie Utrecht wordt verwacht, namelijk 14,2%²⁰.
- Ruim de helft van de huishoudensgroei in Bunnik bestaat - mede door de vergrijzing - uit eenpersoonshuishoudens. Deze huishoudens brengen (deels) een andere woningbehoefte met zich mee. Tot 2030 groeit de groep 65+ers in Bunnik van 2.020 naar 2.990 huishoudens²¹.
- De vergrijzing zal daarnaast niet alleen woonvraag veranderen, maar ook de zorgvraag doen stijgen en andere eisen stellen aan de leefomgeving, bereikbaarheid en voorzieningen om de zelfredzaamheid van de inwoners te kunnen behouden.
- Jonge mensen vestigen zich graag in Utrecht en blijven daar vervolgens vanwege de centrale ligging, het woonklimaat en de sterke economische positie. Veel van hen verhuizen in een later stadium naar een gemeente in de omgeving. Uit onderzoek blijkt dat de komende decennia de vraag naar woningen zich steeds meer op de stedelijke omgeving concentreert, en er daarnaast vraag blijft naar landelijk wonen. In Bunnik zien we dan ook

- dat jonge stellen er hun vervolgstap maken na hun studie. Ze vestigen zich als stel en starten in Bunnik een gezin²².
- Zonder uitzondering is in alle gemeenten en kernen in de regio Utrecht de vraag naar woningen op dit moment groter dan het aanbod. Recente cijfers voorspellen voor 2040 een additionele kwantitatieve behoefte aan 104.000 - 125.000 woningen in de regio Utrecht²³.
- Buiten het absolute tekort aan woningen tot 2040 in de regio Utrecht valt op dat er vooral een regionaal tekort wordt verwacht op specifieke woonmilieus: er is een grote regionale vraag naar, maar weinig aanbod van centrum-dorps, en kleinstedelijk²⁴.
- De landelijke trend is dat maatschappelijke voorzieningen in kleinere kernen steeds vaker geclusterd worden, zoals in multifunctionele accommodaties of in een Kulturhus. In Bunnik heeft elke kern een multifunctionele accommodatie.
- De gemeente Bunnik is begonnen met de planontwikkeling in Odijk West en het stationsgebied.

KANSEN EN OPGAVEN

- Bunnik beschikt over een relatief eenzijdige voorraad met veel eengezins(koop)woningen. Inwoners willen graag in Bunnik blijven wonen, maar krijgen te maken met een veranderende woonbehoefte, mede door de vergrijzing en gezinsverduunning. Met name het aantal kleine huishoudens (een- en tweepersoonshuishoudens) neemt de komende jaren toe en er is behoefte aan passende woningen.
- De woningvoorraad in Bunnik is relatief duur en daarom niet voor alle doelgroepen even goed toegan-
kelijk. Het ontbreekt Bunnik aan voldoende en betaalbare woningen voor lage- en middeninkomens.
- Er liggen kansen om de verwachte groei van Bunnik te koppelen aan het diversifiëren van de woning-
voorraad om aan een meer evenwichtige bevolkingsopbouw te werken. Dit vraagt om het toevoegen
van woningen voor nieuwe of groeiende doelgroepen, zoals (collectieve) woon-zorgconcepten. Hierbij
ligt tevens een kans in het inzetten op de nabijheid van voorzieningen en openbaar vervoer, om
daarmee tegelijkertijd de zelfredzaamheid van inwoners te versterken.
- Kijkend naar de regionale woningdruk en de lokale woningmarkt, heeft Bunnik zowel de opgave om
te zorgen voor voldoende woningen voor de eigen inwoners als in het voorzien van woningen voor de
regionale woningzoeker. Daarnaast blijft doorstroming een belangrijke opgave.
- Gezien de verwachte bevolkingstrends in de gemeente, liggen er kansen in de transformatie van
bestaande woningen en wijken, om zo de woningvoorraad meer aan te sluiten op de kwalitatieve woon-
vraag van zowel jongeren als ouderen. Denk hierbij aan het levensloopbestendig maken van woningen
voor ouderen, en het realiseren van kleine(re) betaalbare woonlocaties voor starters.

7 CBS (2020). *Bevolkingsontwikkeling; regio per maand [Dataset]*. Centraal Bureau voor de Statistiek.

8 CBS (2020). *Huishoudens; samenstelling, grootte, regio, 1 januari [Dataset]*. Centraal Bureau voor de Statistiek.

9 CBS (2019). *Bevolkingsopbouw*. Kadastrale Kaart.

10, 21 Gemeente Bunnik (2017). *Visie op wonen 2017-2022*.

11 CBS (2020). *WOZ-waarde woningen-Bunnik [Dataset]*. Waar staat je gemeente.

12 CBS (2020). *Voorraad woningen; woningtype, oppervlakteklasse, regio [Dataset]*. Centraal Bureau voor de Statistiek.

13 BAG (2020). *Woningen naar bouwjaar 1971-1990 [Dataset]*. Waar staat je gemeente.

14 ABF Research (2019). *Voorraad 2019 [Dataset]*. Waar staat je gemeente.

15, 23, 24 U Ned (2020). *Ontwikkelperspectief verstedelijking en bereikbaarheid Metropoolregio Utrecht 2040, met een doorkijk naar 2050*. Utrecht Nabij.

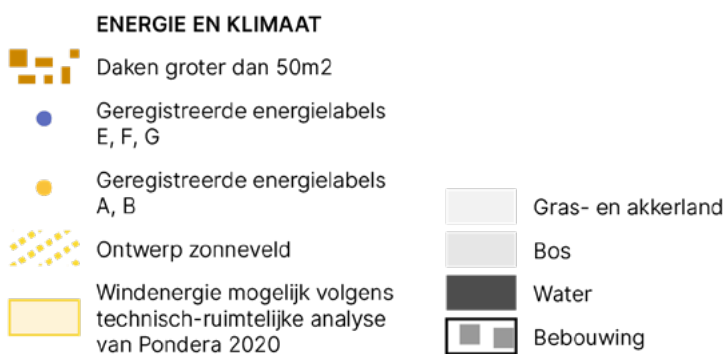
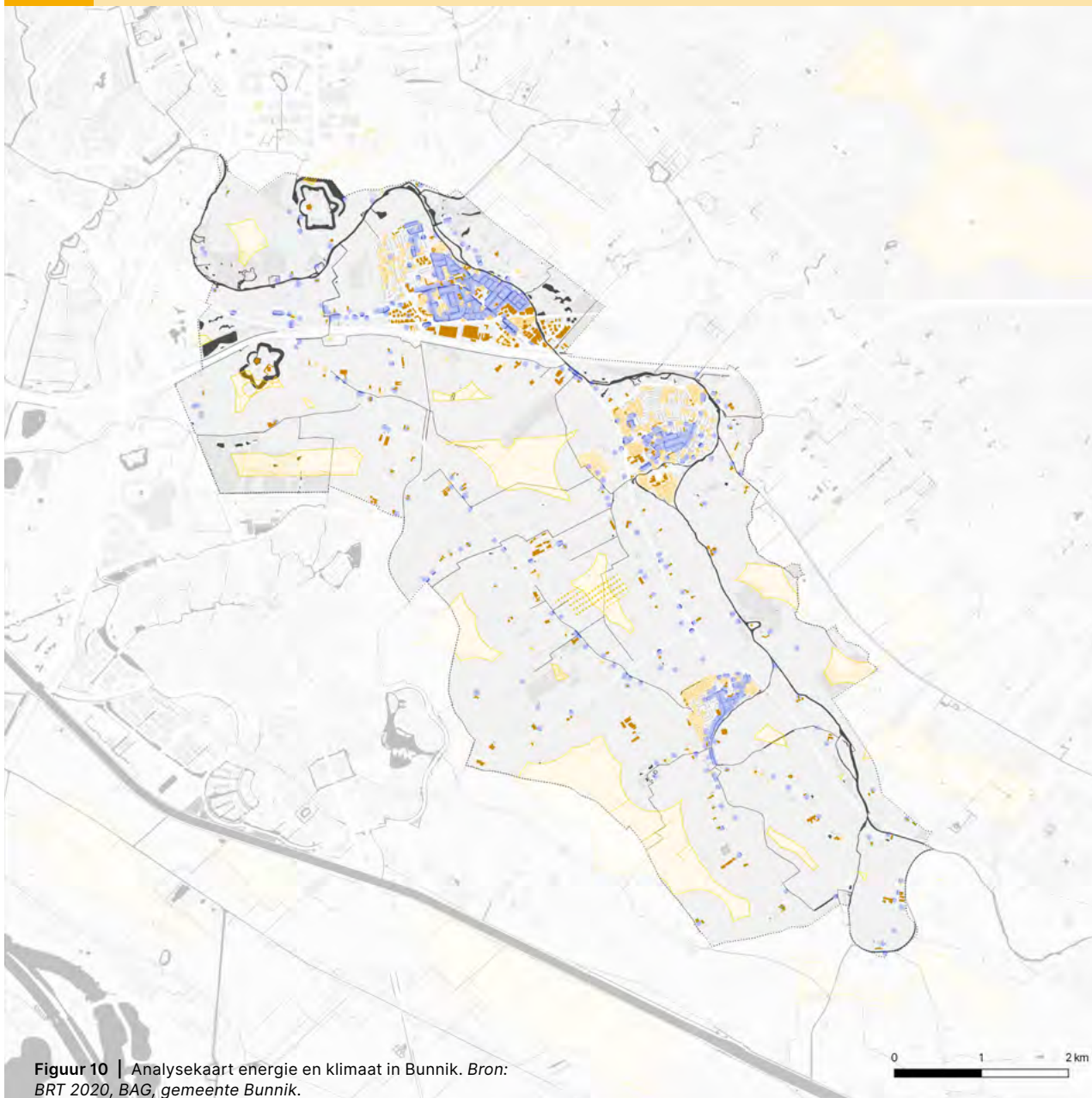
16 Politie (2020). *Misdrijven - Totaal misdrijven [Dataset]*. Waar staat je gemeente.

17 CBS Veiligheidsmonitor (2019). *Veiligheidsindices [Dataset]*. Waar staat je gemeente.

18, 19, 20 CBS (2019). *Regionale prognose 2020-2050; bevolking, intervallen, regio-indeling 2018 [Dataset]*. Centraal Bureau voor de Statistiek.

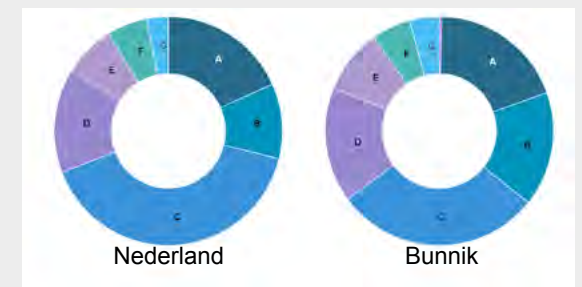
22 Companen (2019). *Woningmarktanalyse U16*. Utrecht 10.

2.2 ENERGIE EN KLIMAAT

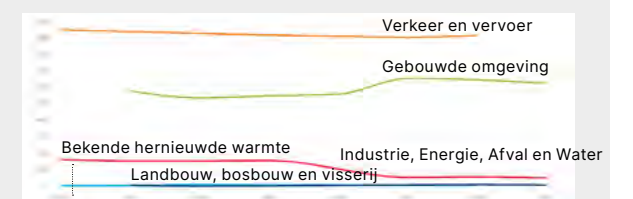

BUNNIK NU

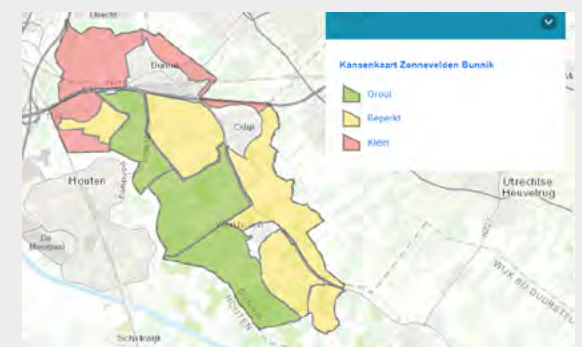
- De grootste verbruiker van energie in Bunnik is verkeer en vervoer. Daarna volgt de gebouwde omgeving (woningen, winkels en kantoren). Het energieverbruik in de landbouw en de industrie zijn beperkt²⁵.
- Het totaal verbruik van energie is over het afgelopen decennium redelijk stabiel. Het verbruik van energie in de bebouwde omgeving is licht gedaald, mede door de verduurzaming van woningen²⁶. Zo'n 1 op de 5 woningen heeft energielabel A of hoger. Het grootste deel van de woningen heeft energielabel C²⁷.
- In Bunnik is een sterke stijging in het aantal daken met zonnepanelen zichtbaar. In 2012 hadden zo'n 2,8% van de woningen zonnepanelen, in 2019 is dit percentage gegroeid naar 18,4%²⁸.
- De gemeente Bunnik heeft in het beleidskader zonnenvelden criteria opgesteld voor initiatiefnemers voor zonnenvelden. Tot 2022 is er ruimte voor 40 ha aan zonnenvelden²⁹.
- In het bebouwd gebied van Bunnik ligt er een uitdaging op het gebied van klimaatadaptatie; bij extreem weer zoals heftige buien of hitte staat de leefbaarheid onder druk en lopen mensen gezondheidsrisico's.

Figuur 11 | Verdeling energielabels woningvoorraad, gemeente Bunnik t.o.v. Nederlands gemiddelde, 2020. Bron: RVO, 2020.

Figuur 12 | Ontwikkeling energieverbruik hoofdsectoren in de gemeente Bunnik, periode 2012-2019. Bron: Klimaatmonitor, 2019.

Figuur 13 | Kansenkaart zonnenvelden gemeente Bunnik, 2020. Bron: Gemeente Bunnik, 2020.

Figuur 14 | Ontwikkeling percentage zonnepanelen op daken, gemeente Bunnik (groen) t.o.v. Nederlands gemiddelde (oranje), periode 2012-2019. Bron: CBS, 2019.

Figuur 15 | Verwachte energievraag en -potentie in 2050 voor de regio U16. Bron: U16, rapport Energietransitie Regio U16, 2018.

TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

- Op dit moment ligt er een eerste ontwerp Regionale Energiestrategie (RES) voor de regio U16, waar Bunnik onder valt. Dit is in navolging van afspraken uit het Klimaatakkoord die vragen om een 49% reductie van broeikasgassen in 2030 en 95% in 2050. Hiervoor is een grote versnelling nodig in de realisatie van duurzame opwek van energie. Bunnik zal (in regionaal verband) op zoek moeten naar locaties voor grootschalige opwek van duurzame energie. Dit is een van de grootste ruimtevragers tot 2040. In de Ontwerp RES 1.0 ligt er een bod van 1,8 TJ voor de U16 regio³⁰.
- De geschatte warmtevraag in Bunnik in 2050 (0,5 PJ) overstijgt de potentiële opwek aan warmte (0,3 PJ). Daarentegen geldt voor Bunnik dat de opwekpotentie van elektriciteit in 2050 (1,6 PJ) de geschatte elektriciteitsvraag overstijgt (0,4 PJ)³¹.
- Door klimaatverandering stijgt de kans op extreem weer. Bunnik krijgt tot 2040 en daarna steeds vaker te maken met piekbuien, hitte en droogte. De kans op wateroverlast in het bebouwd gebied zal toenemen en het aantal extreem warme dagen - met bijbehorende gezondheidsrisico's - ook.
- In de gemeente Bunnik zal in 2050 naar verwachting op 86% van de oppervlakte van het stedelijk gebied één week of langer sprake zijn van hit-teststress door warme nachten³².
- Een groot deel van de Nederlandse straten en pleinen kunnen bij hevige buien onder water komen te staan. Laaggelegen verharde delen zijn met name gevoelig voor wateroverlast. In de Provincie Utrecht loopt gemiddeld 18% van het stedelijk gebied risico op een waterstand van meer dan 15 cm bij kortdurende hevige neerslag (1:1000 jaar)³³.
- In het landelijk gebied neemt het droogterisico lig toe. Hierdoor ontstaan (vaak aan het einde van de zomerperiode) lage grondwaterstanden. Als gevolg hiervan krijgt de landbouw te maken lage grondwaterstanden in het groeiseizoen, waardoor gewassen niet meer voor hun eigen watervoorziening kunnen zorgen. Er moet dan berekend worden of er ontstaat droogteschade³⁴.

KANSEN EN OPGAVEN

- In de bebouwde omgeving en het verkeer en vervoer ligt een grote verduurzamingsopgave. Tot 2040 zal het vervoer elektrificeren (en dus groeit de vraag naar elektriciteit) en vragen met name de naoorlogse wijken om grootschalige transformatie. Een belangrijke opgave is hier de warmtetransitie, waar elektrificatie of nieuwe warmtebronnen zoals een warmtenet, warmtepomp of aquathermie het huidige gasverbruik moeten gaan vervangen.
- Omgang met extremer weer vergt aanpassingen/adaptatie van grondgebruik, bebouwing en infrastructuur zowel in bebouwd gebied als het landelijk gebied. Hier liggen kansen om dit in combinatie met andere opgaven aan te pakken.
- De ambitie van de gemeente Bunnik is om in 2040 klimaatneutraal te zijn. Dit vraagt om een energietransitie - van zowel warmte als elektriciteit - in de bebouwde omgeving. 100% klimaatneutraal betekent voor Bunnik 140 ha zonnenvelden en 3 windmolens van 5,6 MW of 100 ha met 6 windmolens³⁵.
- De ontwerp RES laat zien dat in Bunnik een potentie van 45 GWh ligt voor zon op daken. Dit is niet genoeg de ambitie klimaatneutraal in 2040 te halen. Hiervoor is grootschalige opwek van energie nodig³⁶. Grootschalige opwek heeft stevige invloed op het karakter van het landelijk gebied.
- De opwek van duurzame energie biedt in potentie een groot lokaal verdienmodel dat kan worden ingezet om andere ontwikkelingen te ondersteunen. Denk hierbij aan bedrijven in de agrarische sector of voorzieningen in de kernen.

25, 26, 28, 31, 33, 34 Klimaatmonitor (2019). *Energieverbruik hoofdsectoren [Dataset]*. Rijkswaterstaat.

27 RVO (2019). *Woningen met geregistreerd label [Dataset]*. Waar staat je gemeente.

29 Uit: Beleidsinventarisatie

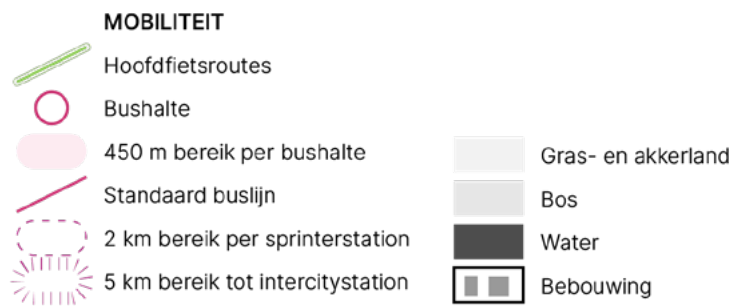
30 RES U16. (2020). *Ontwerp RES U16 met concept-bod voor duurzame elektriciteit + Aanbiedingsbrief Ontwerp RES U16*.

32 Staat van Utrecht (2020). *Klimaatadaptatie*.

35 RIVM (2016). *Gezondheid per buurt, wijk en gemeente [Dataset]*. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu.

36 Gemeente Bunnik (2020). *Klimaatdoel [webpagina]*.

2.3 MOBILITEIT

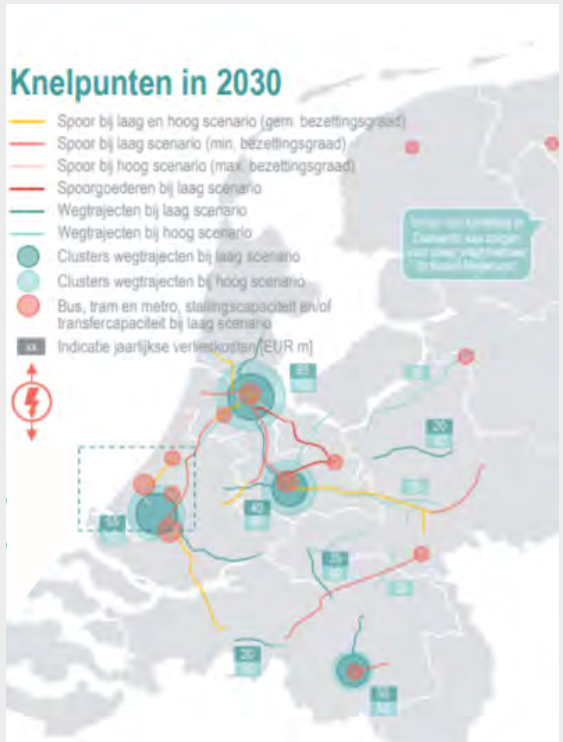

BUNNIK NU

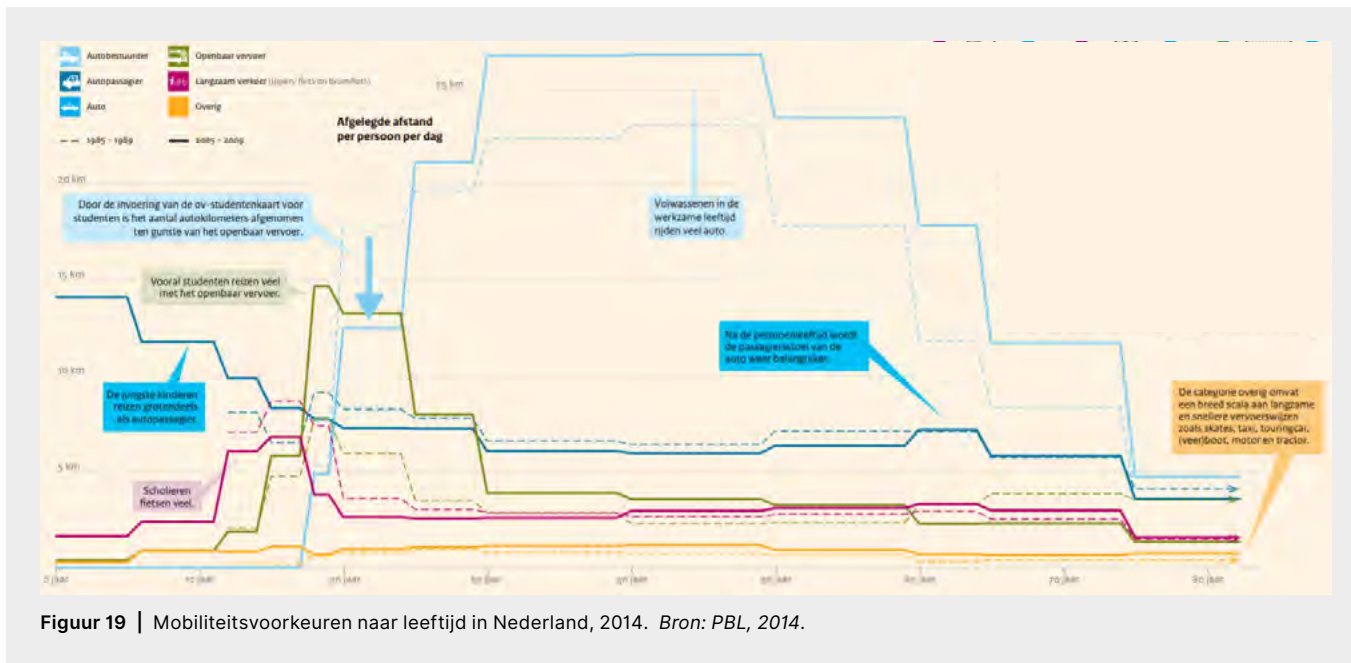
- De kern Bunnik heeft een treinstation waar een sprinter rijdt. Deze zorgt voor een goede spoorverbinding tussen Utrecht en Rhenen. Odijk en Werkhoven hebben geen treinstation.
- Door de gemeente loopt een buslijn die de drie kernen met elkaar verbindt. Deze lijn vertrekt elk kwartier richting Utrecht en Wijk bij Duurstede. Ook loopt door Odijk een buslijn die een verbinding maakt tussen Zeist en Houten. Deze bus gaat elk half uur³⁷.
- Met name de groep ouderen in Bunnik geeft aan dat zij behoefte hebben aan een betere OV-verbinding tussen de kernen en omliggende steden³⁸.
- Het gemiddelde autobezit per 1000 huishoudens in Bunnik ligt op 1,12 in 2019. Dit ligt iets hoger dan het Nederlands gemiddelde (1,08)³⁹.
- Bunnik heeft een goede ligging ten opzichte van Utrecht, dichtbij het Utrecht Science Park (USP), aanwezigheid van een station en een directe ontsluiting vanaf de A12. Echter heeft Bunnik te maken met knelpunten in de bereikbaarheid in het gebied tussen Bunnik, Houten, Odijk en Wijk bij Duurstede. Bovendien is deze ontsluiting kwetsbaar door de landschappelijke ligging langs de Kromme Rijn en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Door de groei van de regio, zal de komende jaren de druk op het wegennet toenemen⁴⁰.

Figuur 17 | Bereik van de gemeente Bunnik binnen 60 minuten reizen met de auto (geel) of met het openbaar vervoer (rood), 2020. Bron: MapItOut, 2020.

Figuur 18 | Verwachte knelpunten in bereikbaarheid in 2030 in Nederland.

Figuur 19 | Mobiliteitsvoorkeuren naar leeftijd in Nederland, 2014. Bron: PBL, 2014.

TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

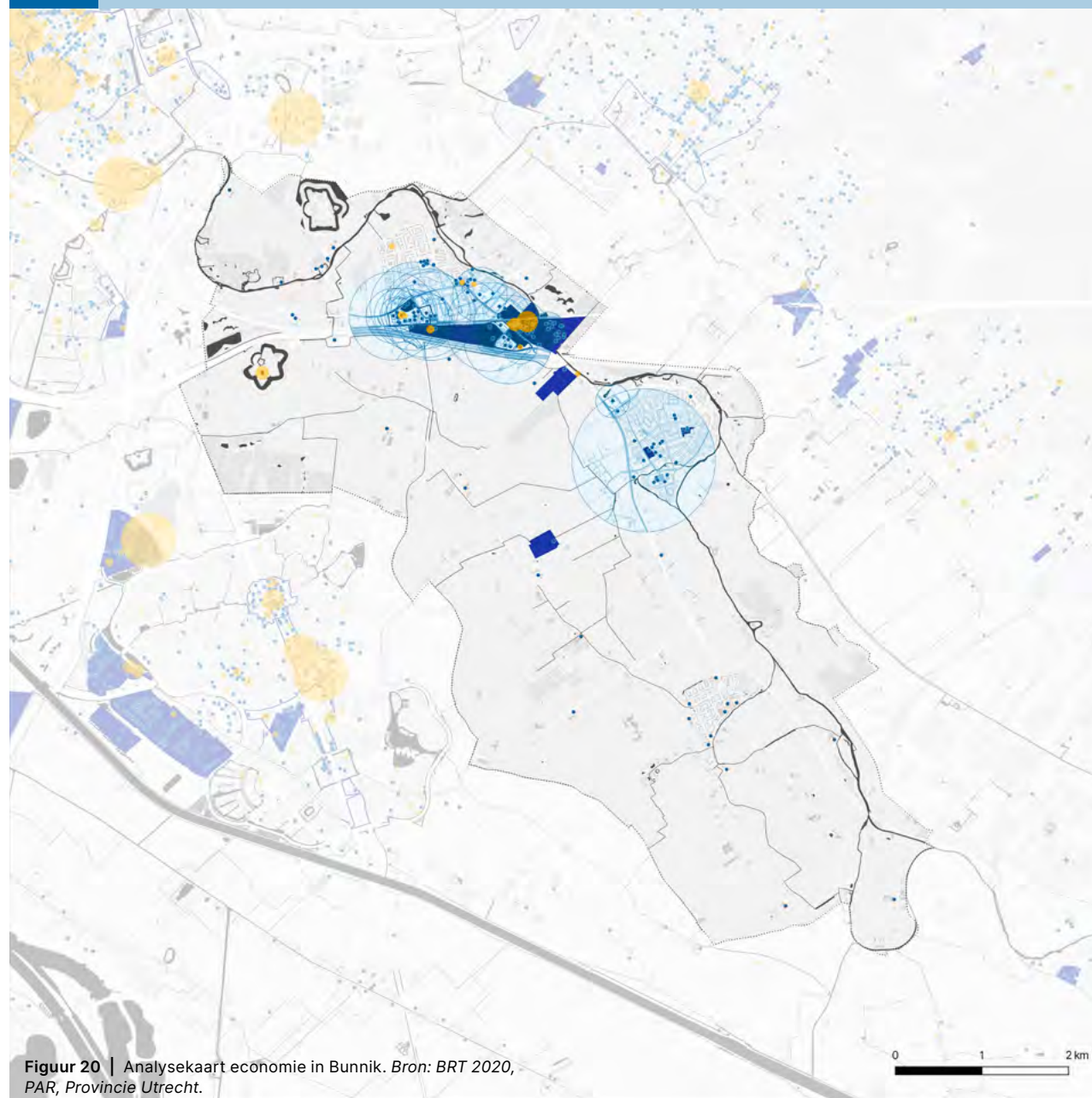
- Naar verwachting zet de groei (huishoudens en banen) in Bunnik en omgeving verder door. Hierdoor komt er extra druk te liggen op de lokale- en regionale bereikbaarheid; zowel op het fiets- ov- als wegennetwerk. In zowel het lage als het hoge groeiscenario van het PBL treden er tot 2030 verkeersknelpunten op in de regio. Met oog op efficiënt ruimtegebruik, duurzaamheid en gezondheid ligt er een belangrijke opgave om een ‘modal shift’ te bewerkstelligen; van auto naar fiets en (H)OV. Ook zien we de parkeerdruk toenemen⁴¹.
- Ook de veranderende bevolking heeft invloed op de mobiliteitsvraag. Ouderen gebruiken over het algemeen minder de auto, maar voor deze groep groeit het nut en de noodzaak van een betrouwbare (en fijnmazige) ov-bereikbaarheid⁴². Tegelijkertijd zien we dat het OV zich terugtrekt en automobilititeit belangrijk blijft. Het faciliteren van ‘first en last mile’ vervoer met aanvullende voorzieningen (Hubs, (deel)fiets en -auto’s, elektrische fietsen, hubtaxi’s e.d.) is daarom van groot belang. Mede om te zorgen dat ouderen zich zo lang mogelijk veilig kunnen verplaatsen en daardoor mee kunnen doen in de maatschappij.
- Er is behoefte aan een betere OV-verbinding tussen de kernen en de omliggende steden. De bushaltes zijn voor minder mobiele mensen slecht toegankelijk. De haltes liggen ver uit elkaar en de weg ernaar toe is soms moeilijk begaanbaar.
- De verduurzaming van mobiliteit is een steeds grotere opgave. We zien een snelle ontwikkeling van elektrisch rijden, de verwachting is dat deze trend zich met de uitvoering van het Klimaatakkoord versneld doorzet. Hierdoor zal de vraag naar een goede laadpaleninfrastructuur toenemen.
- De gemeente richt zich op mogelijke meekoppelkansen voor verkeer en mobiliteit. Zo verkende de gemeente de mogelijkheid om de N229 te verleggen, zodat dit verdere kansen op kan leveren voor ontwikkellocaties en landschapsversterking. Ook kijkt de gemeente naar de hoeveelheid verkeer over de A12 als belangrijke voorwaarde voor planontwikkeling.

KANSEN EN OPGAVEN

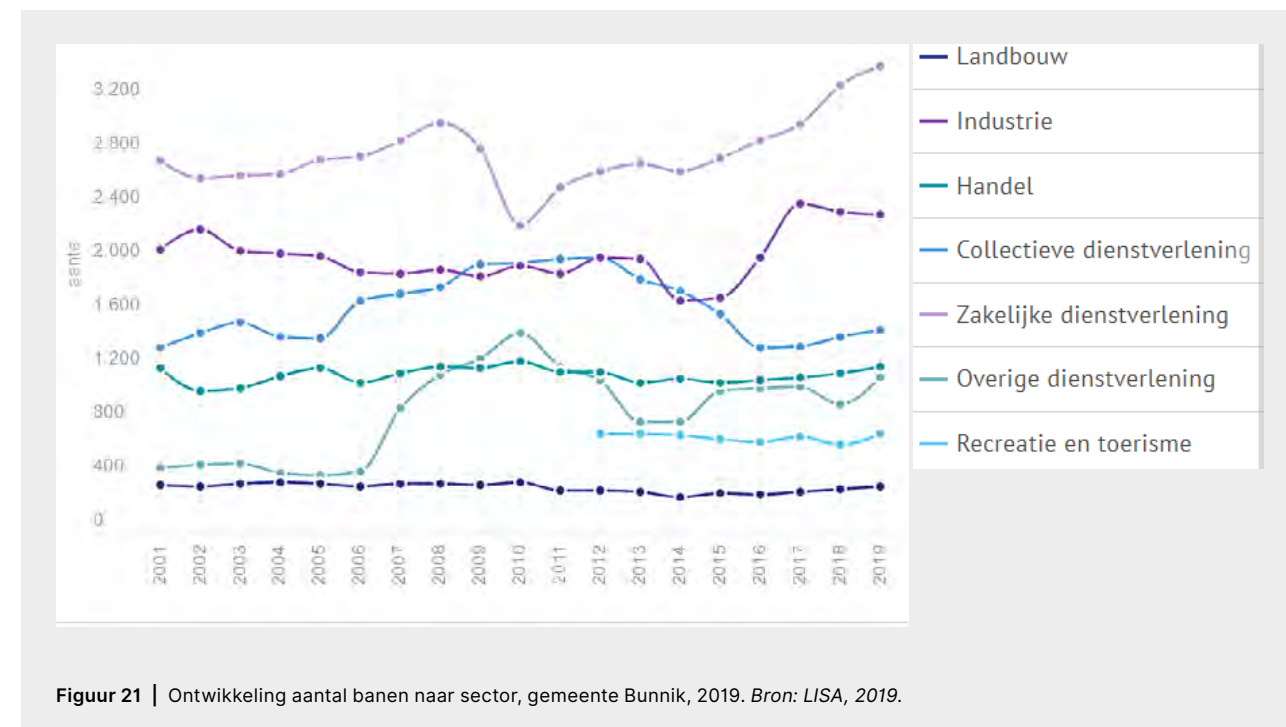
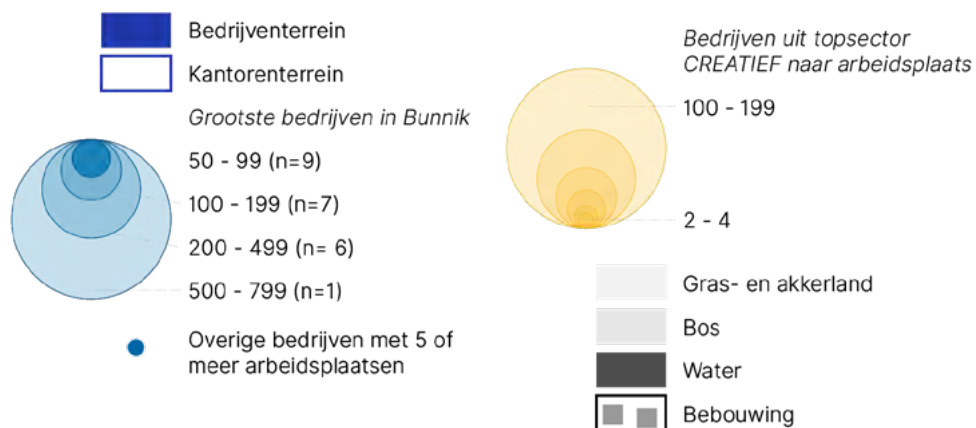
- De mobiliteitsopgave binnen de Metropoolregio Utrecht is groot. Het ov-, fiets- en weg- netwerk wordt steeds intensiever gebruikt. De verwachting is dat richting 2030 de knelpunten voor openbaar vervoer, weg en fiets alleen maar groter worden⁴³.
- Ook de verstedelijking van Bunnik en omliggende gemeenten zorgt voor meer verkeer op de weg. Het is niet altijd mogelijk om autowegen aan te passen. Het faciliteren van voldoende en veilige auto- ov- en fiets mobiliteit voor alle inwoners, werknemers en bezoekers van de gemeente is daarom belangrijk.
- In regionaal verband (U Ned) is Bunnik aangemerkt als belangrijk regionaal ov-knooppunt (‘regiopoort’) waar kansen liggen voor een kwalitatieve ontwikkeling om de regionale groei uit Utrecht op te vangen in de nabijheid van voorzieningen en goed openbaar vervoer. Dit kan zorgen voor een stedelijke leefomgeving in de nabijheid van hoogwaardige voorzieningen. Ook de nabijheid van het Utrecht Science Park (USP), op zo’n 10 minuten fietsafstand van station Bunnik, maakt de stationsomgeving een aantrekkelijk vervoers- en overstappunt⁴⁴. Ook de potentiële ontwikkeling van het nabijgelegen Metropoolpoort Oost (Lunetten Koningsweg - USP) vergroot de aantrekkelijkheid van Bunnik voor de regionale woningzoekende.
- Er ligt een kans voor een modal shift van auto, naar multimodale bereikbaarheid, mede door verandering van de vraag en de verduurzamingsopgave. Hierbij kan de focus liggen op verschillende modaliteiten bij knooppunten en/of mobiliteits-hubs, met goed voor- en natransport, zoals deelauto’s en deelfietsen.
- Drukke op de weg en op het fietspad neemt toe en meer vervoersstromen bewegen door elkaar, zoals de elektrische fiets. Het is een uitdaging om hier op een slimme en veilige manier ruimte aan te bieden.
- Alle inwoners van de gemeente Bunnik moeten zich veilig kunnen verplaatsen door de gemeente. Denk bijvoorbeeld aan veilige en ruime fiets- en wandelpaden, zodat elke inwoner een frisse neus kan halen, maar ook parkeermogelijkheden voor mensen die slechter ter been zijn. Zo kunnen ook zij zelfstandig de deur uit. Mede gezien de verwachte bevolkingstrends vormt dit de komende jaren een belangrijke uitdaging voor de gemeente.

37 92920v (2020). *Reisplanner*.
38 Gemeente Bunnik (2020). *Beeld van Bunnik [Verkregen via gemeente Bunnik]*.
39 CBS (2019). *Particulier autobezit [Dataset]*. GDI Index.
40, 43, 44 U Ned (2020). *Ontwikkelperspectief verstedelijking en bereikbaarheid Metropoolregio Utrecht 2040, met een doorkijk naar 2050*. Utrecht Nabij.
41 NMCA (2017). *Hoofdrapport Nationale Markt- en Capaciteitsanalyse*. Rijksoverheid.
42 PBL (2014). *Bereikbaarheid verbeeld*. Planbureau voor de Leefomgeving.

2.4 ECONOMIE

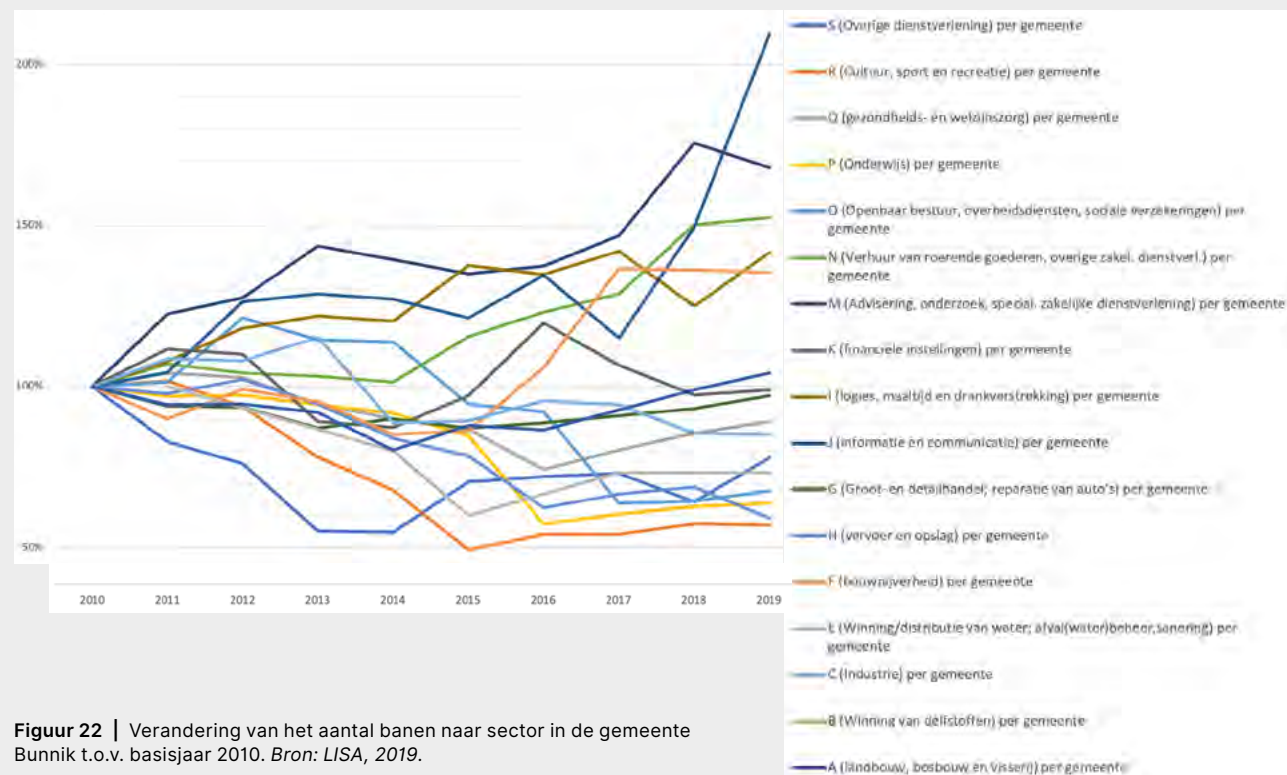

ECONOMIE

BUNNIK NU

- Het gaat de regio Utrecht en Amsterdam economisch voor de wind. Na een dip in de crisis groeit de economie weer gestaag door, en daarmee het aantal banen en de vraag naar werklocaties.
- Belangrijke sectoren in Bunnik zijn de zakelijke- en collectieve dienstverlening en de industrie. Vanaf 2014 zijn de banen in met name de bouwnijverheid, de groot- en detailhandel en de zakelijke dienstverlening sterk toegenomen⁴⁵.
- De netto arbeidsparticipatie is de afgelopen jaren gestegen, van 69% naar 72%⁴⁶.
- In Bunnik vestigen zich steeds meer extensieve bedrijven en startups. De ligging van Bunnik is aantrekkelijk vanwege de lagere prijzen en de locatie nabij het Utrecht Science Park⁴⁷.
- Er zijn in Bunnik te weinig werklocaties beschikbaar om bedrijven te concentreren op bedrijventerreinen⁴⁸.
- Binnen de gemeente hebben enkele grote bedrijven zich gevestigd: o.a. BAM, Engy, Vrumona, Bovag en Postiljon⁴⁹.
- In Bunnik zien we een grote inkomende pendel. De inkomende en uitgaande pendel houden elkaar redelijk in evenwicht⁵⁰.
- De kern Bunnik kent een behoorlijk aanbod aan speciaalzaken. Dit is belangrijk voor de aantrekkelijkheid van het dorpshart. In Odijk staat de kwaliteit van het winkelaanbod onder druk, maar ook de aantrekkelijkheid van de dorpskern (inrichting openbare ruimte).
- Recreatie en toerisme maakt nu geen groot deel uit van de economie van Bunnik, ondanks de recreatieve mogelijkheden in de gemeente.

TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

- De regio U16 kent een groei van de beroepsbevolking, die gelijk opgaat met de groei van arbeidsplaatsen. In 2040 zijn er in de U16 ongeveer 80.000 extra arbeidsplaatsen nodig om de groeiende beroepsbevolking op te vangen⁵¹.
- In de detailhandel zien we grote verschuivingen in koopstromen. Dankzij de snelle groei van internet-aankopen (verdrievoudiging sinds 2010), maar ook de vergrijzing en groei van eenpersoonshuishoudens stagneren de bestedingen in fysieke winkelcentra. Tegelijkertijd blijft er de behoefte aan het doen van dagelijkse boodschappen in een fysiek winkelcentrum, waarbij ook de ontmoetingsfunctie steeds belangrijker is. Deze centra zijn dan ook van groot belang voor de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de dorpen.
- Consumenten gaan buiten het ‘functionele’ winkelen in steeds grotere mate op zoek naar beleving, vaak in grotere stadscentra. In de kleinere kernen staat winkelen daarom onder druk.
- Ook andere trends spelen in op winkelcentra. De trend uit 2015 van meer wonen en minder winkelen in de binnensteden heeft zich doorgezet. In 2020 komt daar ook nog de coronapandemie overheen. Hierdoor wordt naar verwachting in 2022 forse toename van winkelleegstand verwacht (ruim +40%). Dit kan in niet alle gevallen zomaar opgevoeld worden met bijvoorbeeld horeca. Op de lange termijn kan de situatie in de zwakkere binnensteden een grote opgave zijn, omdat corona daar bestaande negatieve trends zal versterken⁵².

KANSEN EN OPGAVEN

- Tot 2040 is er in de regio Utrecht een behoefte van 216 hectare aan bedrijventerreinen verspreid over de regio. De komende jaren is hier nog onvoldoende ruimte voor beschikbaar in de regio.
- De stationsomgeving van Bunnik heeft potentie om uit te groeien tot een belangrijk knooppunt voor bezoekers van het Utrecht Science Park. Dit levert kansen op om de stationsomgeving te transformeren naar een gemengd woon-werkgebied en interessant vestigingsgebied voor bedrijven en werknemers met een relatie tot het Utrecht Science Park⁵³.
- Qua bedrijvigheid lijkt Bunnik, als zogeheten ‘regiopoort’, vooral perspectiefrijk om ruimte te bieden voor stads- en dorpsgebonden bedrijven, met een kleine tot middelgrote ruimtebehoefte tot circa 2 hectare⁵⁴.
- In de regio rondom de stad Utrecht is voldoende kantoorruimte aanwezig. Hier is het mogelijk om overbodige kantoorruimte te transformeren naar woningen⁵⁵.
- Met de toenemende digitalisering van werk kan de regio – zeker met een betere verbinding naar het stedelijk gebied – een uitvalsbasis zijn voor hoogwaardige werkgelegenheid in de dienstensector. Denk hierbij aan flexwerkers en zelfstandigen.
- De veranderende manier waarop we werken, leidt tot een andere ruimtevraag. Dit geeft aanleiding en kansen om bestaande bedrijventerreinen en kantoren te transformeren tot andere functies en de verduurzaming op te pakken. Daarnaast bieden bedrijventerreinen mogelijk ruimte voor het slim integreren van grootschalige duurzame energieopwekking.
- Wanneer de trend van online aankopen doorzet, wacht de regio een afname in behoefte aan vierkante meters voor detailhandel. Dit zal naar verwachting gaan om circa 70.000 tot maximaal 190.000 m² winkelvloeroppervlak in de regio⁵⁶.
- Het behouden van voorzieningen in de kernen die aansluiten op de behoefte van de bewoners, ondanks verschillende trends die inspelen op de winkelcentra. De winkelcentra moet men elkaar kunnen ontmoeten en een dagelijkse boodschap kunnen doen.
- Er liggen kansen om het economische profiel van Bunnik verder toe te spitsen op toerisme en recreatie, gezien de groene omgeving, het cultuurlandschap en de goede ontsluiting voor recreatief verkeer.

45 PAR (2019). *Aantal banen naar sector [Dataset]*. Staat van Utrecht.

46 CBS (2019). *Netto arbeidsparticipatie [Dataset]*. Staat van Utrecht.

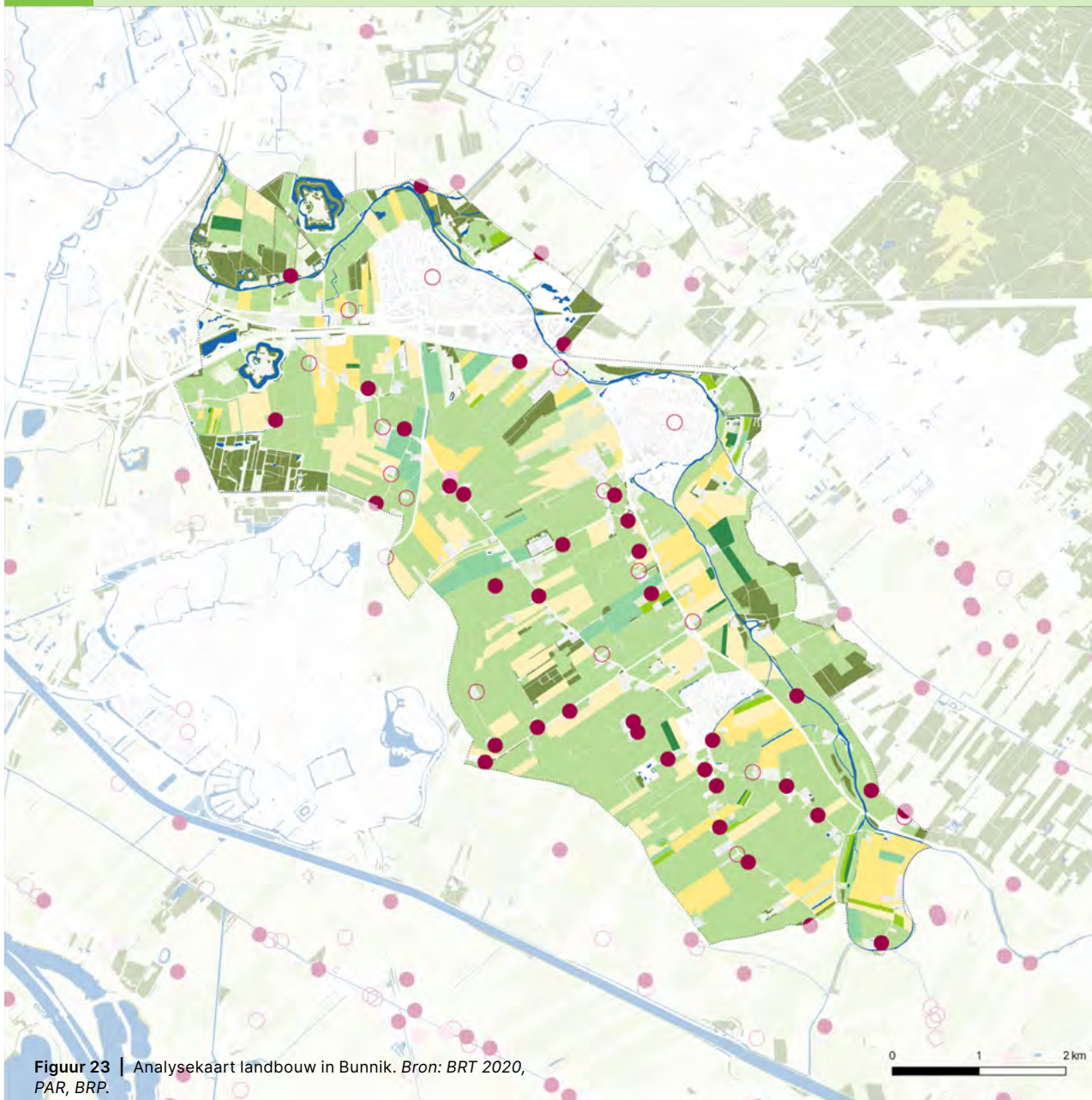
47 U Ned (2020). *Ontwikkelperspectief verstedelijking en bereikbaarheid Metropoolregio Utrecht 2040, met een doorkijk naar 2050*. Utrecht Nabij.

48, 49, 50 Uit: Beleidsinventarisatie

51, 53, 54, 55, 56 U16 (2020). *Integraal Ruimtelijk Perspectief (REP)*.

52 PBL (2020). *Veerkracht op de proef gesteld - Een verkenning van de impact van Corona op binnensteden*. Planbureau voor de Leefomgeving.

2.5 LANDBOUW

LANDBOUW

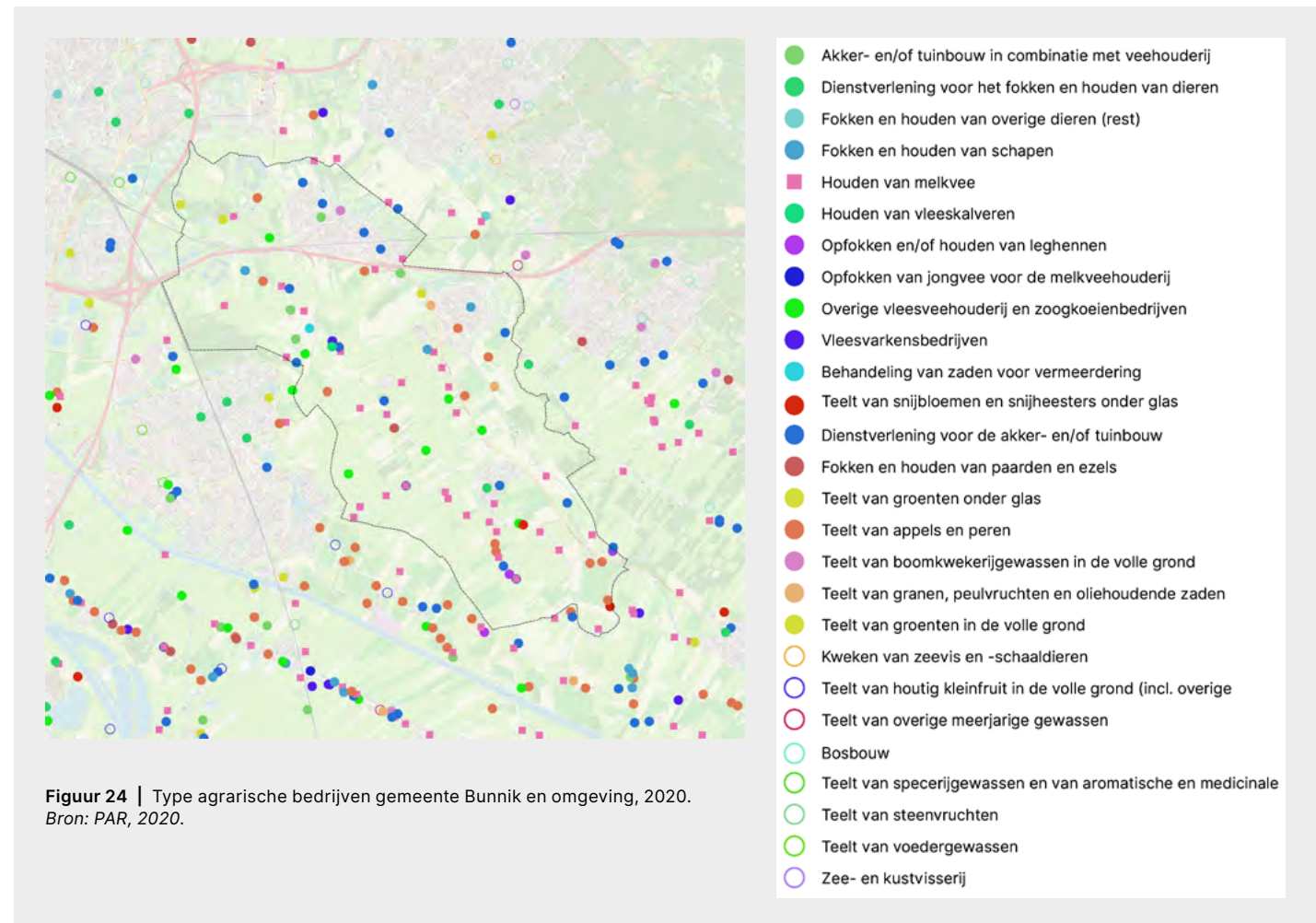
Veehouderijen:

- Melkvee
- Vleesvee
- Overig

Akkerbouw:

- Mais
- Granen
- Groenten
- Fruit
- Gras
- Overig

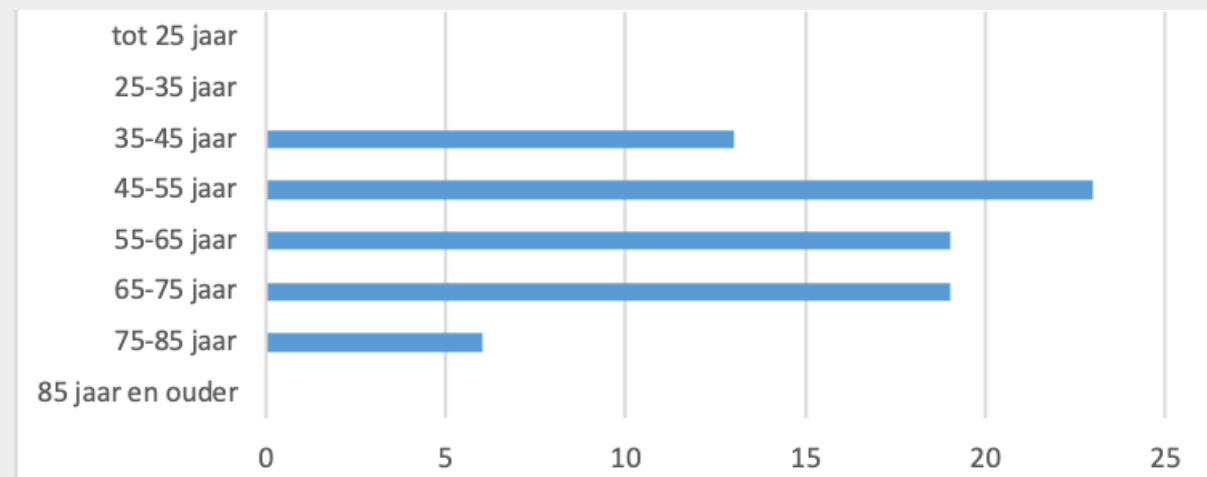
- Bos
- Grasland
- Akkerland
- Zand
- Heide
- Water
- Bebouwing

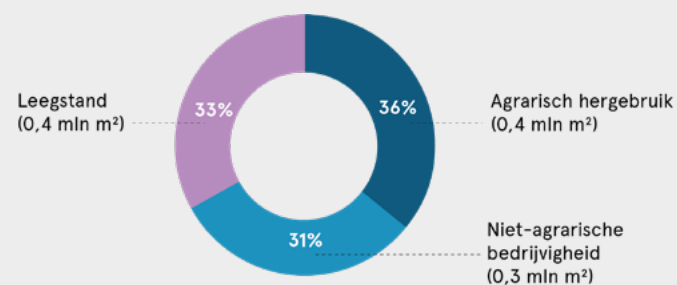
BUNNIK NU

- Een groot deel van het buitengebied van Bunnik kent een agrarisch gebruik. Dit agrarische karakter is karakteristiek voor de gemeente en onderscheidt zich bijvoorbeeld sterk van de naastgelegen Utrechtse Heuvelrug.
- Het Bunniks buitengebied kent een mix aan fruitteelt, (melk)veehouderijen en akkerbouw.
- De klimaatverandering heeft merkbare gevolgen voor de landbouw, met name op het vlak van water (tekorten en overlast). Het watersysteem in het Kromme Rijngebied voldoet aan de normen voor wateroverlast. Desondanks ervaart een deel van de agrariërs wateroverlast. Een groot deel van het buitengebied bestaat uit kleibodems. Deze zijn van nature vrij dicht en water kan moeilijk wegzakken.

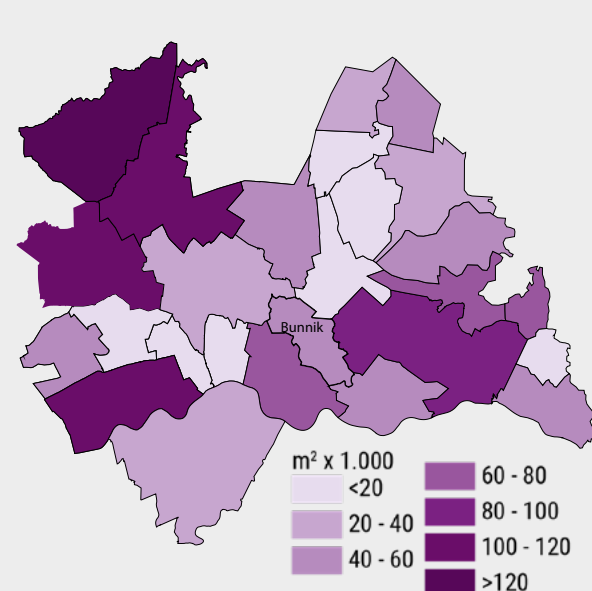
Bij hevige buien ontstaat dan gemakkelijk wateroverlast. Bij langdurige regenval of hagelbuien kan schade aan gewassen ontstaan. De fruitteelt vraagt periodiek veel water. Het watersysteem kan dit niet leveren. Doorgroei van de fruitteeltsector is alleen mogelijk als de sector zelf waterbuffers aanlegt. Dit eist het waterschap ook.

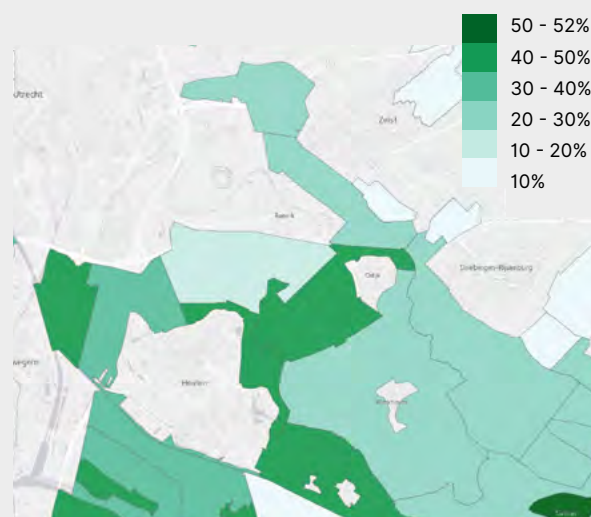
Figuur 25 | Leeftijdsverdeling agrarisch bedrijfshoofd, gemeente Bunnik, 2018. Bron: CBS, 2018.

Figuur 26 | Prognose hergebruik vrijkomend agrarisch vastgoed tot 2030 voor de provincie Utrecht. Bron: WUR / Kadaster, in opdracht van Provincie Utrecht, 2017.

Figuur 27 | Prognose vrijkomende agrarische bebouwing tot 2030. Bron: WUR / Kadaster, in opdracht van Provincie Utrecht, 2017.

Figuur 28 | Verwachte ontwikkeling vrijkomend agrarisch vastgoed op buurtniveau, periode 2015 - 2030. Bron: WUR / Kadaster, in opdracht van Provincie Utrecht, 2017.

TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

- In lijn met de landelijke trend, neemt ook in Bunnik het aantal landbouwbedrijven af. Kende de gemeente in 2000 nog 134 agrarisch bedrijven, anno 2020 waren dat er nog 81. Dat komt overeen met een afname van bijna 40%⁵⁷.
 - Schaalvergroting is de dominante trend in de agrarische sector. Deze schaalvergroting verandert het landschap: grotere stallen, grotere machines, grotere kavels.
 - De landbouw wordt steeds meer een high tech sector⁵⁸.
 - In Nederland verandert het buitengebied steeds meer van een agrarisch productielandschap naar een multifunctioneel consumptielandschap, ook in Bunnik. Er komen steeds meer burgers dan boeren in het buitengebied. Hoewel boeren nog steeds de grootste grondbezitter zijn, bepalen ze steeds minder de koers in het landelijk gebied.
 - De nationale landbouwvisie zet in op een omslag naar kringlooplandbouw voor 2030. Deze circulaire bedrijfsvoering richt zich op het optimaal inzetten en hergebruiken van grondstoffen en producten
- en het zo veel mogelijk voorkomen van reststoffen, afval en schade aan het milieu. Wel is het zo dat het verlagen van de milieudruk via kringlooplandbouw de ruimtevraag in het gebied vergroot, doordat voor deze extensivering extra landbouwgrond nodig is.
- Ruim 55% van de agrariërs in Bunnik is ouder dan 55 jaar. Meer dan 30% van de Bunnikse agrariërs is al 65+⁵⁹. Gezien de lastige opvolgingssituatie onder boeren, is hierdoor een 'golf' aan stoppers te verwachten binnen nu en tien jaar.
 - Een grote opgave in het landelijk gebied is agrarische bedrijfsbeëindiging die leidt tot vrijkomend agrarisch vastgoed (VAB). In sommige gevallen wordt voor dit vastgoed geen nieuwe bestemming gevonden, wat leegstand en verloedering tot gevolg kan hebben. Op korte termijn lijkt dit voor Bunnik nog geen grote opgaven op te leveren, maar kijkend naar 2030 lijkt dit wel het middendeel van het buitengebied (CBS-buurt 'Verspreide huizen van Odijk') stevig te raken. Hier wordt tussen 2015-2030 44% vrijkomend agrarische vastgoed verwacht⁶⁰.

KANSEN EN OPGAVEN

- De aanstaande omslag naar kringlooplandbouw biedt grote meekoppelkansen met klimaatadaptatie (waterberging), landschappelijke kwaliteit en biodiversiteit en is goed te combineren met andere economische activiteiten (recreatie). Ook past dit goed in het profiel van de provincie Utrecht: een gezonde leefomgeving.
- Hergebruik van vrijkomend agrarisch vastgoed biedt kansen om de aantrekkelijkheid en vitaliteit van het buitengebied te borgen of te versterken.
- De energietransitie kan een nieuw verdienmodel zijn voor boeren (zon op dak of zonnenvelden) en zo tevens een alternatieve route voor de schaalvergroting bieden.

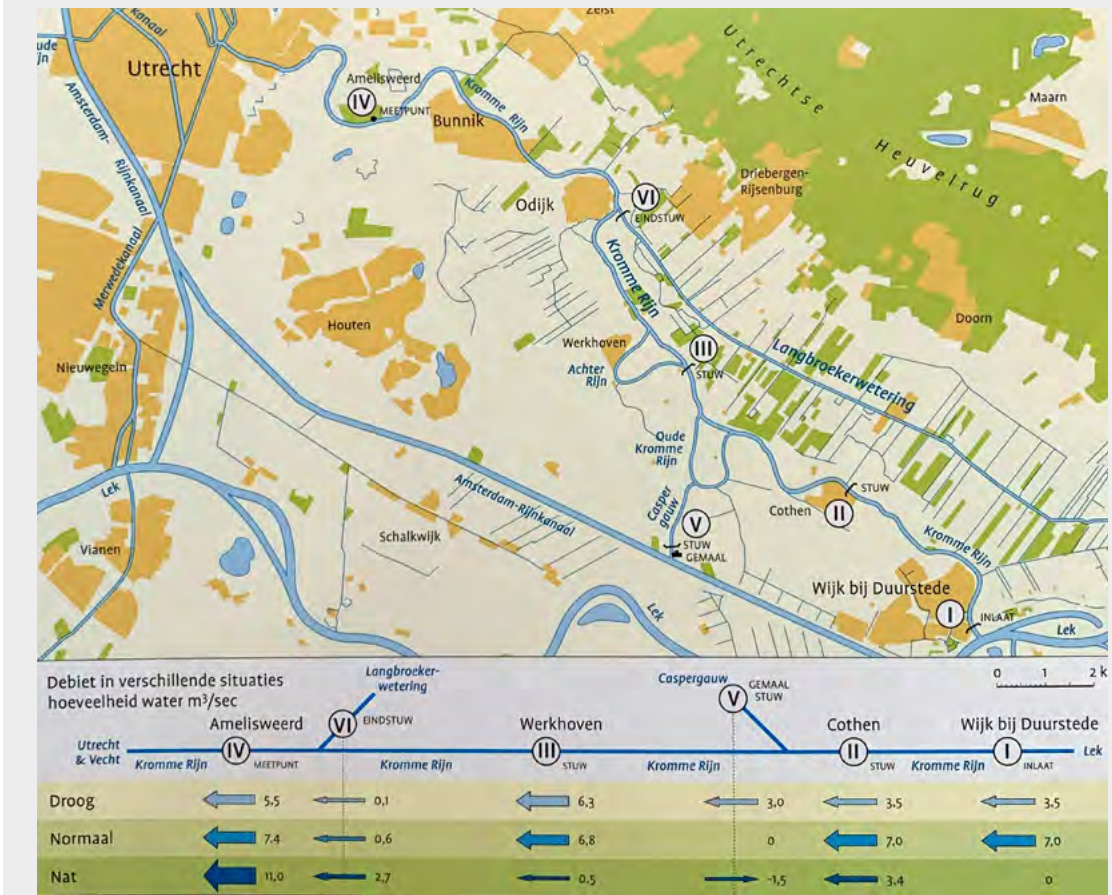
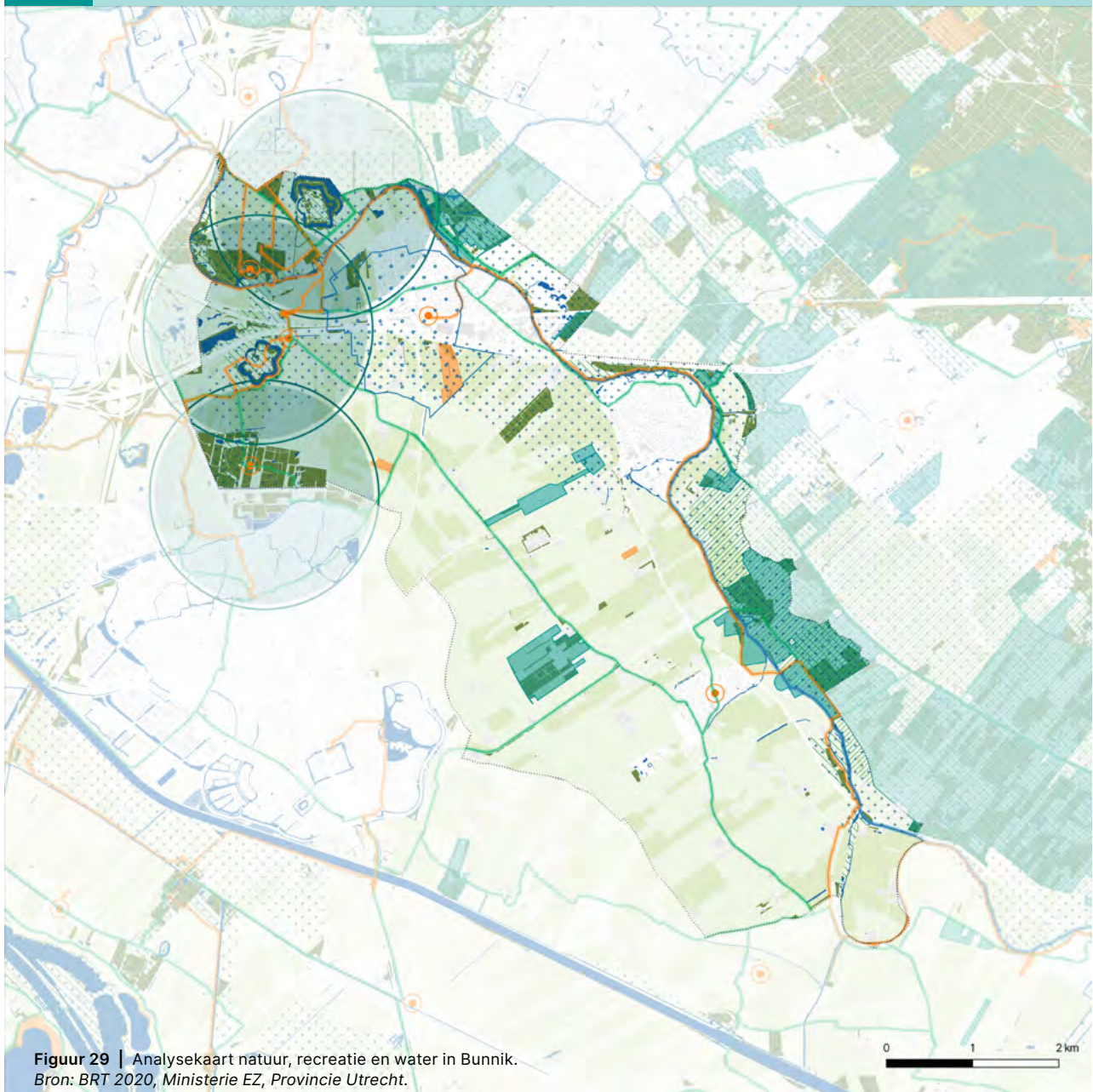
57 CBS (2020). *Landbouwteiling [Dataset]*. Centraal Bureau voor de Statistiek.

58 Nieuwenhuizen, W., et al. (2015, april). *Ruimte voor de toekomst in het landelijk gebied*. Trendverkenning 2020-2030 voor gemeenten met veel landelijk gebied. (Nr. 2628). Alterra Wageningen UR.

59 CBS (2019). *Bedrijfshoofden/bedrijfsleiders per leeftijdsklasse [Dataset]*. Centraal Bureau voor de Statistiek.

60 WUR/Kadaster in opdracht van Provincie Utrecht (2017). *Prognose vrijkomende agrarische bebouwing tot 2030*.

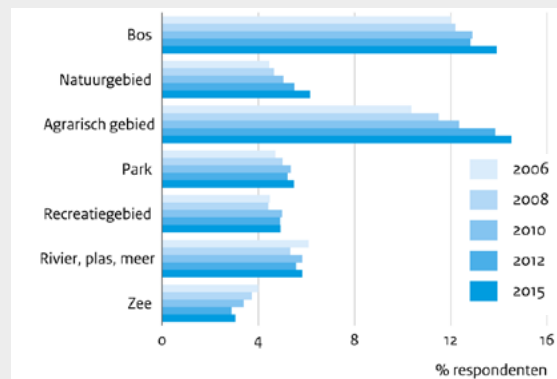
2.6 NATUUR, RECREATIE EN WATER

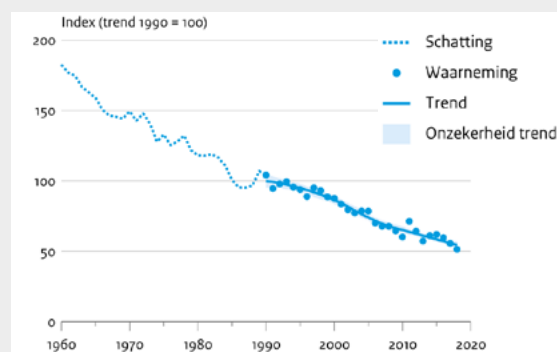
Figuur 30 | Waterhuishouding van het Kromme Rijngebied, 2010. De Bosatlas van Nederland Waterland, 2010.

BUNNIK NU

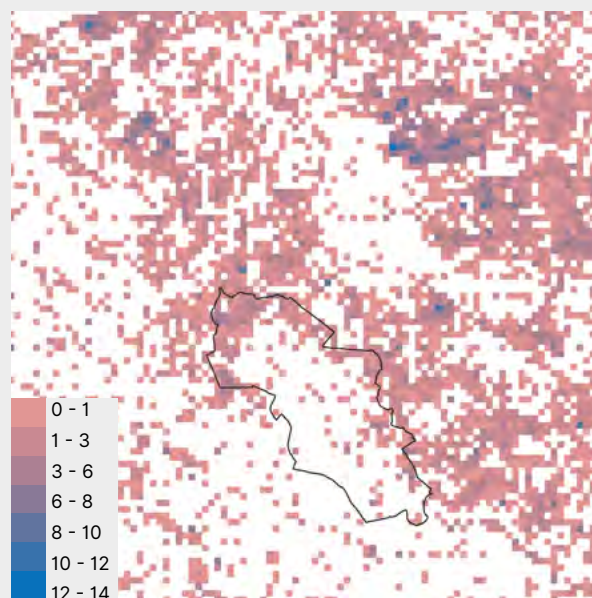
- Bunnik is een landelijke gemeente, dicht bij de grote stad Utrecht. In het buitengebied bevindt zich landbouw en fruitteelt in een cultuurlandschap met veel natuurwaarden en historie. Op sommige plekken geldt dan ook een verhoogde natuurbescherming.
- De Kromme Rijn zorgt nog steeds voor de aan- en afvoer van water in het gebied tussen de Utrechtse Heuvelrug en het Amsterdam-Rijnkanaal. Ook de sluis bij Werkhoven is nog in gebruik en zorgt als een soort 'slagader' voor de aanvoer van vers water naar de Utrechtse Stadsgrachten⁶¹.
- Achter Odijk en Bunnik slingert de Kromme Rijn tussen de forten Vechten en Rijnauwen door, en langs de Lunetten, Utrecht binnen.
- De ligging in de Nieuwe Hollandse Waterlinie en bijbehorende forten geeft de gemeente Bunnik een hoge historische en recreatieve waarde. In Bunnik staat zelfs het grootste fort van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Ook de Romeinen hebben vroeger rondgelopen in Bunnik, de vroegere Neder-Germaanse Limes (vroegere grens Romeinse Rijk) loopt grofweg op de lijn tussen Woerden, Utrecht, Bunnik - Wijk bij Duurstede⁶². In het landschap zijn hier nog resten van te vinden, zoals het Castellumterrein Fectio
- Het rivierenlandschap van de Kromme Rijn komt hier samen met de Utrechtse Heuvelrug. Hierdoor is een afwisselend landschap ontstaan waar je kunt wandelen, fietsen en kanoën. De rivierrestanten, bochtige wegen en licht glooiende oeverwallen zijn belangrijke kenmerken. De bochtige wegen maken het gebied ook aantrekkelijk voor recreanten doordat het landschap steeds vanuit een nieuwe hoek te ervaren is.

Figuur 31 | Ontwikkeling recreatie in groenblauwe gebieden in Nederland, periode 2006 - 2015. Bron: CVTO; bewerking Wageningen Environmental Research.

Figuur 32 | Ontwikkeling boerenlandvogels in Nederland, periode 1960 - 2018. Bron: NEM (Sovon, CBS).

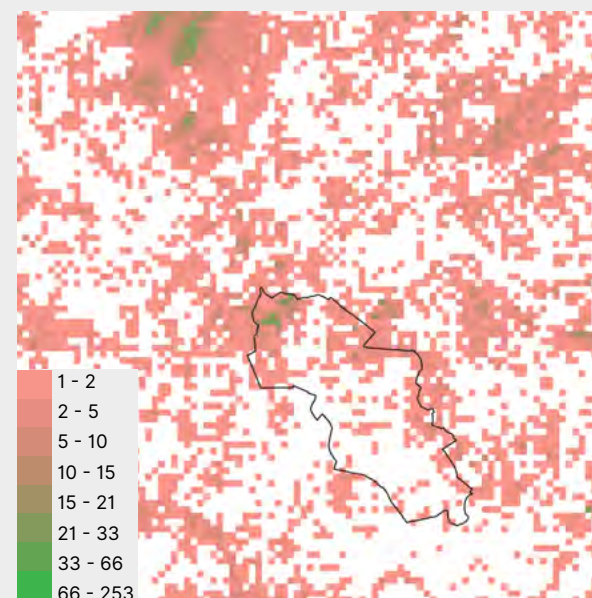

Figuur 33 | Het aantal soorten per 250 x 250 m. van de Fauna Rode Lijst in 2017. Bron: Nationale Databank Flora en Fauna.

- Zowel de Nieuwe Hollandse Waterlinie als de Neder-germaanse Limes zijn genomineerd als werelderfgoed, met eventuele toekenning in 2021. Het is uniek dat Bunnik op een kruispunt ligt van twee (toekomstige) werelderfgoederen en op fietsafstand van een derde (Rietveld Schröderhuis in Utrecht).

TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

- Door verstedelijking zal de recreatieve druk in het gebied toenemen. Mensen zijn steeds meer op zoek naar (dag)recreatie in de buurt, om even de drukte van de stad te ontvluchten.
- De Kromme Rijn, die door het gebied loopt is niet overall goed beleefbaar. Naarmate de Kromme Rijn dichterbij Utrecht komt, valt de kleine watergang weg tussen de snelweg, spoor en stedelijke ontwikkeling. De samenhang met het fortenslandschap en de Nieuwe Hollandse Waterlinie staat onder druk⁶³.
- De biodiversiteit staat onder druk, met name in het landelijk gebied met agrarisch gebruik. Sinds 1990 is het aantal boerenlandvogels – als indicatie voor de biodiversiteit – met de helft gedaald.⁶⁴

Figuur 34 | Het aantal soorten per 250 x 250 m. van de Flora Rode Lijst in 2017. Bron: Nationale Databank Flora en Fauna.

KANSEN EN OPGAVEN

- De grote vraag naar recreatieve mogelijkheden vanuit met name steden is een potentieel verdienmodel voor de regio. Ook de vergrijzende populatie is een groeimarkt voor de regio, met een hoge wandel- en fietspotentie.
- Het versterken van de biodiversiteit kan hand in hand gaan met nieuwe aanpakken in de landbouw en het aanpakken van de klimaatopgave.
- In toenemende mate is een aantrekkelijk landschap een vestigingsvoorwaarde voor de kenniseconomie die ook in Utrecht stevig voet aan de grond heeft. Deze economie is afhankelijk van het aantrekken van menselijk kapitaal. Hiervoor blijkt een aantrekkelijke woon- en leefomgeving van cruciaal belang te zijn. Het aantrekkelijke landschap rondom Bunnik kan deze rol voor Utrecht vervullen.
- De recreatieve sector kan in potentie ook als landschapsbeheerder fungeren. Zeker als het aandeel boeren terugloopt liggen daar kansen.
- Het goed gewaardeerde Bunnikse landschap kent een redelijke grove landschapsstructuur. Dit maakt het gebied niet fijnmazig toegankelijk voor fietsers en wandelaars. Het inzetten op een meer fijnmazige ontsluiting voor (recreatief) langzaam verkeer is een kans om de recreatieve potentie van het landschap te vergroten. Ook is er grote behoefte aan veilige en aantrekkelijke routes en verbindingen vanuit de dorpen naar recreatievoorzieningen.
- Een belangrijke opgave in Bunnik is het verlagen van de druk op de landgoederen Amelisweerd en Rhijnauwen en een betere spreiding van de druk over de rest van de gemeente. Recreatieve ontwikkelingen (o.a. verblijfsrecreatie) stimuleren de recreatie buiten de landgoederen richting het Kromme Rijngebied. Daarnaast zijn betere verbindingen van de landgoederen naar het zuidelijke deel van gemeente Bunnik nodig.
- Vanuit de U16 ligt er een ambitie om de landschappen in de regio te versterken. Dit betekent onder andere de toevoeging van groene scheggen, groenblauwe verbindingen en gebieden voor de versterken van natuur en recreatie in nabijheid van stedelijk gebied – ook gekoppeld aan bestaande stations. In totaal gaat het om de toevoeging van 4.110 hectare groen en 426 kilometer aan recreatieve en ecologische verbindingen in de hele regio⁶⁵. Voor Bunnik betekent dit een versterking van de linie landschappen in de zone Noorderpark, De Bilt, Driebergen/Zeist, Bunnik, Houten en Nieuwegein. Dit om de recreatieve druk in onder andere de Heuvelrug te verminderen. Dit betekent een extra recreatieve/ natuurgebied van 336 hectare en extra recreatieve verbindingen van 275 hectare⁶⁶.

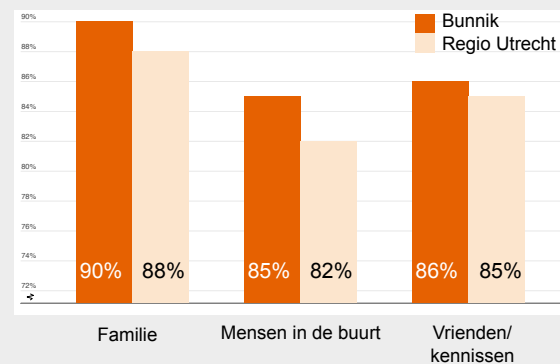
61 De Bosatlas van Nederland Waterland (2010). *Waterhuishouding Kromme Rijngebied*. Noordhoff Uitgevers, Groningen.

62 Romeinen.nl (2020). *Romeinen in Utrecht* [Webpagina].

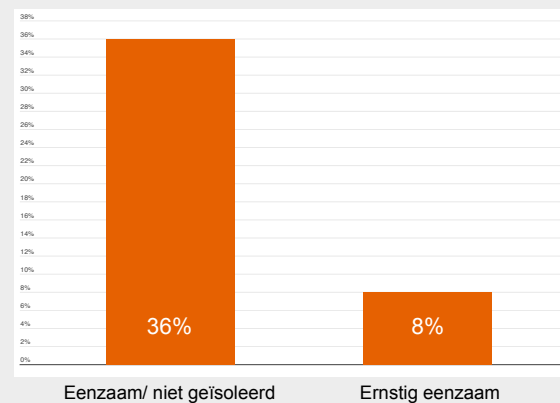
63, 65, 66 U16 (2020). *Integraal Ruimtelijk Perspectief (REP)*.

64 Compendium voor de Leefomgeving [Webpagina]. Biodiversiteit, Trend fauna agrarisch gebied. Geraadpleegd 29 januari 2021.

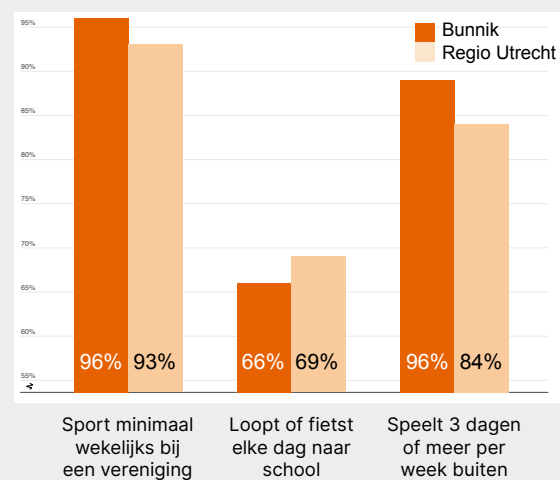
2.7 GEZONDHEID

Figuur 35 | Beschikbare steun of hulp voor 65+ers in Bunnik en in de provincie Utrecht in procenten. Bron: GGD monitor volwassen en senioren, 2016.

Figuur 36 | (Ernstige) eenzaamheid onder 65+ers in Bunnik in procenten. Bron: GGD monitor volwassen en senioren, 2016.

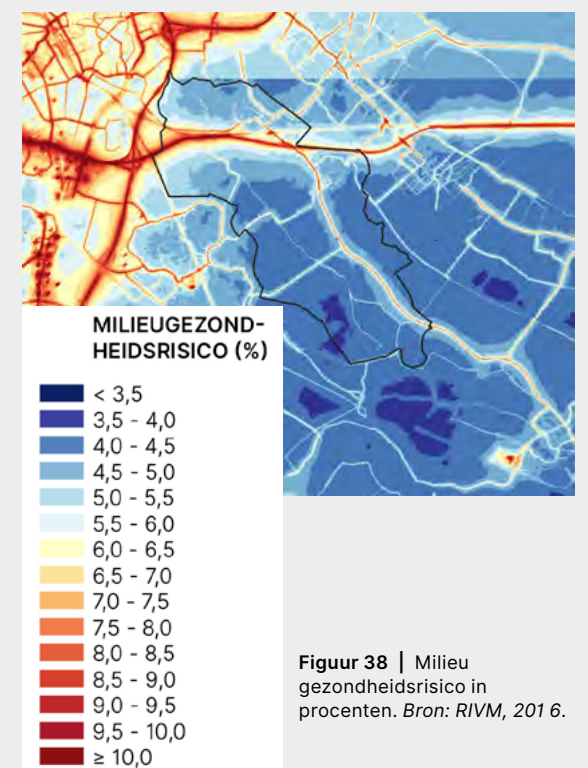

Figuur 37 | Sport en buitenspelen onder 10-11 jarigen in Bunnik en de provincie Utrecht in procenten. Bron: GGD monitor groep 7 basisonderwijs.

BUNNIK NU

- De gezondheid van de inwoners van Bunnik is beter dan het landelijk gemiddelde. De goed ervaren gezondheid is zo'n 80%, tegenover 75% in Nederland (2016)⁶⁷. Meer mensen voldoen aan de beweegrichtlijnen en voelen zich gezond. Wel geeft het RIVM aan te verwachten dat (net als in de rest van Nederland) met name het aantal aan ouderdom gerelateerde aandoeningen zal toenemen.
- De inwoners van de gemeente Bunnik zijn erg actief, zowel op het gebied van sport als op het gebied van vrijwilligerswerk. Ze hebben een goede sociale verbinding en weten elkaar te vinden wanneer nodig⁶⁸.
- Dit zien we ook terug bij de jeugd. Van de 10- tot 11-jarigen sport ongeveer 96% minimaal wekelijks bij een vereniging en speelt bijna 90% drie dagen of meer per week buiten⁶⁹.
- Voor jongeren geldt hetzelfde: zo'n 84% sport wekelijks bij een vereniging, waarvan 79% ook lid is van een vereniging of sportschool. Ze spreken vaak buiten af met vrienden. Wanneer jongeren zich gestresst voelen, komt dit voornamelijk door school of huiswerk⁷⁰.
- Ook de ouderen in Bunnik zijn nog erg vitaal. Ze bewegen bijna dagelijks en kijken naar elkaar om in de buurt. Ze zetten zich actief in voor een vereniging of zijn vrijwilliger in bijvoorbeeld de kerk.
- Voor ouderen is in de gemeente Bunnik veel steun of hulp beschikbaar. Ongeveer 85% tot 90% van de 65+ers kan terugvallen op familie, vrienden en kennissen of mensen in de buurt⁷¹.
- In het bebouwd gebied van Bunnik ligt er een uitdaging op het gebied van klimaatadaptatie; bij extreem weer zoals heftige buien of hitte kan de leefbaarheid onder druk komen te staan en kunnen mensen gezondheidsrisico's lopen.

- Op basis van de GES-score is te zien dat met name de kernen Bunnik en Odijk geluidsoverlast kennen van het weg- en het treinverkeer. De GES-score (gezondheidseffectenscreening) geeft een score van de milieugezondheidskwaliteit, door te kijken naar de blootstelling aan verschillende milieuaspecten^{72, 73}.
- Kijkend naar geuroverlast is te zien dat het buitengebied tussen de kernen Bunnik, Odijk en Houten een kleine geurbelasting door veehouderijen kent^{74, 75}.
- De belangrijkste bron van luchtvervuiling in Bunnik is het wegverkeer. Bijna de helft van de aanwezige concentraties stikstofdioxide in de lucht nabij wegen is afkomstig van de wegen zelf. Met name de gebieden rondom de A12 hebben hogere kans op slechtere luchtkwaliteit vanwege het wegverkeer en verdienen dus aandacht⁷⁶.
- De bedrijven in Bunnik hebben nauwelijks invloed op de luchtkwaliteit in de omgeving. Deze bedrijven zorgen voornamelijk voor indirecte uitstoot: de uitstoot die ontstaat doordat er rondom de bedrijven verkeersbewegingen ontstaan⁷⁷.
- Om luchtvervuiling tegen te gaan zijn voor de woonomgeving, het agrarisch gebied, de natuurgebieden en de landgoederenzone stikstofdioxideambities vastgesteld die hoger liggen dan de huidige kwaliteit⁷⁸.

Figuur 38 | Milieu gezondheidsrisico in procenten. Bron: RIVM, 2016.

Figuur 39 | Gezondheidseffecten scores voor geluid, geur en externe veiligheid, 2020. Bron: Provincie Utrecht, 2020.

TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

- De vergrijzing zal naar verwachting verder toene-
men. Dit heeft gevolgen voor de zorgvraag in de
gemeente. Zo zijn er voldoende mantelzorgers en
levensloopbestendige woningen nodig om ouderen
zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen.
- Onder de groep ouderen blijkt dat eenzaamheid
een (onzichtbaar) probleem is in Bunnik⁷⁹.
- De groep ouderen in Bunnik geeft aan behoefte te
hebben aan een betere OV-verbinding tussen de
kernen en omliggende steden. Voor mensen die
slechter ter been zijn, liggen de bushaltes te ver uit
elkaar en zijn deze slecht te bereiken⁸⁰.
- Een groot deel van de jongeren in de leeftijd van
14 jaar of ouder geeft aan dat er voor hun leeftijds-
categorie weinig te doen is. Naast een behoefte
aan meer horeca en winkels, zouden ze ook graag
meer sportvoorzieningen in de kernen zien⁸¹. Ook
gezinnen geven aan dat meer behoefte te hebben
aan speelruimte in de buitenlucht voor kinderen in
de kernen.
- Landelijk zien we dat mensen steeds vaker dichtbij
huis recreëren. Dit vraagt om goede fiets- en
wandelpaden die dorp en land goed verbinden, en
een beweegvriendelijk inrichting van de openbare
ruimte. Hierbij horen ook voldoende plekken om
uit te rusten. Zo kunnen ook met name ouderen en
minder mobiele inwoners genieten van hun eigen
woonomgeving of even een frisse neus halen.
- In de toekomst zal naar verwachting extreem weer
vaker en heviger voorkomen. Dit kan zorgen voor
verhoogde gezondheidsrisico's zoals bijvoorbeeld
hittestress.
- Door het gebruik van alternatieve en schonere
vervoersmiddelen, zoals de fiets en het elektrisch
vervoer, zal de luchtkwaliteit naar verwachting
verbeteren ten opzichte van afgelopen jaren.

KANSEN EN OPGAVEN

- Rondom het thema gezondheid liggen kansen om verschillende opgaven tegelijkertijd op te pakken. Zo kunnen bij transformatie van bestaande wijken gezondheid en zelfredzaamheid belangrijke uitgangspunten vormen. Denk hierbij aan het levensloopbestendig maken van woningen, voldoende groen in de openbare ruimte, voorzieningen die nabij en goed bereikbaar zijn, en het accommoderen van wonen en zorg.
- Om Bunnik ook aantrekkelijk te houden voor jongeren, is behoud van voorzieningen voor deze doelgroep een belangrijke pijler. Hier liggen ook kansen om dit gezamenlijk met jongeren op te pakken of te organiseren.
- Om eenzaamheid tegen te gaan, zijn voldoende ontmoetingsplekken en mogelijkheden voor activiteiten van belang.
- Het tegengaan van (verdere) verkeersoverlast is een aandachtspunt bij toekomstige ontwikkelingen in Bunnik.
- De groene omgeving van de Bunnik leent zich uitstekend om sport, beweging en (actieve) recreatie in de buitenlucht mogelijk te maken. Een beweegvriendelijke leefomgeving draagt bij aan het stimuleren van bewoners om vaker de fiets te pakken of een rondje te wandelen.
- Een belangrijke kans ligt er bij de woningbouwopgave in de gemeente Bunnik in relatie tot gezondheid en een aantrekkelijke en toegankelijke omgeving. Een gezonde leefomgeving als ruimte voor ontmoeting is een belangrijk uitgangspunt.

67 RIVM (2016). *Gezondheid per buurt, wijk en gemeente [Dataset]*. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu.
68, 79, 80, 81 Gemeente Bunnik (2020). *Beeld van Bunnik [Verkregen via gemeente Bunnik]*.
69 GGDrU. (2019). *GGD monitor groep 7 basisonderwijs*. [Webpagina].
70 GGDrU. (2019). *Gezondheidsmonitor jeugd en voortgezet onderwijs [Webpagina]*.
71 GGDrU. (2016). *Buurtmonitor*. [webpagina].
72, 74 Provincie Utrecht (2020). *Gezondheidseffect screening (GES) Stad & Milieu [Webpagina]*.
73, 75 Provincie Utrecht (2020). *Webkaart [GIS-kaart]*.
76, 77, 78 Gemeente Bunnik (2013). *Luchtnota*. [Verkregen via gemeente Bunnik]

2.8 ANDERE TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

GLOBALISERING VS. AUTONOMIE

Globalisering is de dominante trend in onze geschiedenis. Deze trends is door snelle technologische ontwikkeling en fossiele brandstoffen afgelopen eeuwen versneld. Door die versnelling zijn er echter delen van de bevolking die steeds meer onzekerheid ervaren en zich afzetten tegen globalisering. De fysieke leefomgeving kan bijdragen aan een gevoel van geborgenheid door bijvoorbeeld ontmoeting en het versterken van veiligheid.

TECHNOLOGISCHE ONTWIKKELING

Artificiële intelligentie, 5G, 3D printing, the internet of things, de zelfrijdende auto, duurzame technologieën. Deze technologieën hebben een steeds grotere impact, niet alleen in ons privéleven, maar ook in het fysieke domein. Niet alleen wordt data steeds vaker gebruikt om te monitoren en gedrag te beïnvloeden, ook verschuift een deel van de functies naar het digitale domein. Traditionele vestigingsfactoren verliezen hun kracht. Zo verandert de functie van stadscentra, kantoren en bedrijfslocaties. Het is een uitdaging voor gemeenten en marktpartijen om hierop in te spelen en een nieuwe impuls te geven een dergelijke locaties.

GRONDSTOFFENSCHAARSTE

De afgelopen eeuw is door een toenemende wereldbevolking en economische groei het grondstoffengebruik verachtvoudigd. Deze trend zet door. Dit brengt allerlei risico's met zich mee. Onder andere tekorten aan grondstoffen en een grotere afhankelijkheid van de 'eigenaren' van de grondstoffen. Het belang van (regionaal) hergebruik van grondstoffen neem daarvoor toe.

OVERVLOED AAN KAPITAAL

Er is, mede door de vergrijzing, veel vermogen in Nederland aanwezig. De Nederlandsche Bank verwacht dat de rente daarom ook op de lange termijn laag zal blijven waardoor meer kapitaal 'vlucht' naar bijvoorbeeld vastgoed. Dit stuwt de prijzen op de woningmarkt. Het is een uitdaging om de woningmarkt toegankelijk te houden, ook voor mensen met weinig kapitaal zoals starters.

BREDERE WAARDEORIËNTATIE

Sinds 2018 meet het CBS aan de hand van de Sustainable Development Goals de Brede Welvaart in Nederland. Dit is een onderdeel van de steeds breder gedragen zoektocht naar een bredere waardeoriëntatie die niet alleen gestoeld is op economische ontwikkeling, maar ook op sociale en ecologische waarden. De fysieke leefomgeving - en daarmee de gemeente - is een belangrijke factor voor mensen in de kwaliteit van leven. Zo zijn een gezonde leefomgeving en het landschap steeds belangrijker vestigingsvoorwaarden.

GROEIENDE ONGELIJKHEID

Door tal van maatschappelijke en economische ontwikkelingen zijn de maatschappelijke tegenstellingen en scheidslijnen gegroeid, bijvoorbeeld tussen hoger en lager opgeleiden of immigranten en gevestigden. Dit resulteert onder andere in gescheiden sociale netwerken, kansenongelijkheid en sterk verschillende meningen over gevoelige politieke onderwerpen.

VAN GOVERNMENT NAAR GOVERNANCE

In de samenleving zien we dat de complexiteit van maatschappelijke vraagstukken in de afgelopen decennia enorm is toegenomen. Partijen zijn voor sturing van elkaar afhankelijk en traditionele structuren hebben aan kracht verloren. In reactie hierop is de overheid minder vanuit hiërarchie en meer netwerkgericht gaan sturen: van government naar governance. Deze trend zet nog steeds door. Toch zien we de laatste jaren een groeiende roep om overheidssturing gericht op grote (ruimtelijke) opgaven. Voor de gemeente is het een uitdaging om opgave- en gebiedsgericht te sturen op ruimtelijke ontwikkeling.

2.9 STRATEGISCHE AGENDA EN UITVOERINGSSTRATEGIE

In 2016 is de strategische agenda "Bunniks kwaliteit in een groene, gezonde en slimme regio" vastgesteld, een document waar de doelen van de gemeente Bunnik voor de navolgende 10 jaar zijn opgesteld. De strategische agenda is tot stand gekomen in participatie met de samenleving en heeft geresulteerd in drie strategische keuzes:

- Regionaal denken, lokaal doen
- Focus op Bunnikse kwaliteiten
- Ruimte voor talent

en vier belangrijke pijlers:

- Gelukkig Bunnik
- Gezond Bunnik
- Dynamisch Bunnik
- Behendig Bunnik

Om de doelen uit de strategische agenda te bereiken is in 2017 de uitvoeringsstrategie vastgesteld. In de uitvoeringsstrategie staan vijf hoofdpogaven geformuleerd:

- Versterken recreatieve kracht
- Knooppuntontwikkeling
- Bouwen in de dorpen
- Kwaliteit en voorzieningen
- Focus op sociale kracht

Met beide documenten heeft de gemeente de koers voor de lange termijn bepaald. Met het opstellen van de Omgevingsvisie kan deze koers, in participatie met de samenleving, een verdere concretisering krijgen en tegelijkertijd ook een verbreding. Tijdens de ontwikkeling van de atlas zijn de strategische agenda en de uitvoeringsstrategie gebruikt als input voor de thema's, kansen en opgaven die benoemd zijn.

Hoofdstuk 3
**Beleids-
inventarisatie**

3. Beleidsinventarisatie

In de eerste fase om tot een omgevingsvisie te komen, wordt geanalyseerd waar de gemeente nu staat als het gaat om beleid dat (in de breedste zin) betrekking heeft op de fysieke leefomgeving. Daartoe heeft de gemeente een beleidsanalyse uitgevoerd van strategische visie- en beleidsdocumenten. Deze ligt voor u. Hierbij is ook gekeken naar hoe het huidige beleid binnen de gemeente zich op hoofdlijnen verhoudt tot nieuwe ontwikkelingen en thema's en de doelen van de Omgevingswet (integraliteit, actualiteit, gebiedsgericht, participatie & samenwerking). Bestaand beleid vormt vooralsnog het vertrekpunt van de Bunnikse omgevingsvisie.

In twee werksessies met beleidsmedewerkers van de gemeente Bunnik, die het karakter van een beleidsschouw hadden, is een eerste oefening gedaan in het inventariseren van de huidige kwaliteiten en belangrijkste opgaven voor Bunnik. Zo is deze beleidsinventarisatie niet alleen een eerste oefening met de toekomst in het kader van de omgevingsvisie, maar laat het ook zien op welke thema's de komende jaren extra inzet zal moeten worden gepleegd.

Op de onderstaande thema's is het Bunnikse beleid (geclusterd) geïnventariseerd:

- Afval- en grondstoffen
- Buitengebied (incl. landbouw)
- Economische zaken
- Energietransitie (elektriciteit en warmte)
- Gezondheid
- Groen
- Jeugd
- Milieu en bodem
- Monumenten en archeologie
- Natuur en landschap
- Onderwijshuisvesting
- Openbare orde en veiligheid
- Openbare ruimte
- Recreatie en toerisme
- Sport en bewegen
- Sociaal domein
- Verkeer en mobiliteit
- Water en riolering
- Wonen

In de beleidsinventarisatie zijn de volgende (beleids)stukken meegenomen:

- Akkoord voor een gezond Bunnik, Odijk en Werkhoven (2020)
- Archeologische beleidskaart (2011)
- Beeldkwaliteitsplan Kromme Rijngebied (2009)
- Beleidsagenda Sociaal Domein 2015-2018
- Beleidsagenda Sociaal Domein 2020-2025
- Beleidskader zonnevelden (2019)
- Beleidsnota Inwoning & kamerbewoning Buitengebied (2006)
- Beleidsregels openbare laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen (2019)
- Beleidsregels woningtoewijzing gemeente Bunnik (2020)
- Bestuursagenda 2019-2023 GGDrU
- Bodembeheernota Bunnik (2015)
- Bodemkwaliteitskaart (2015)
- Bomenbeheerplan (2011)
- Bomenvisie (2016)
- BRP 2017
- Convenant Regionale Detailhandels Afspraken U10 (2017)
- Coördinatie van zorg 1Gezin1Plan1Regisseur door coördinatie van zorg regionaal (2020)
- Economisch beleidsplan (2010)
- Energietransitie Regio U10 - Energie analyse (2018)
- Erfgoedverordening Bunnik (2017)
- Financiële Ontwikkelingen in het Sociaal Domein gemeente Bunnik (2019)
- Groenbeheerplan
- Groenplan (2014)
- Groenstructuurplan (2005)
- GRP 2018-2022
- Huisvestingsverordening onderwijs gemeente Bunnik (2012)
- Huisvestingsverordening regio Utrecht (2019)
- Inkoopvisie Jeugd/Wmo Regio Zuidoost Utrecht (2019)
- Kadernota integrale veiligheid gemeente Bunnik 2019-2022
- Kwaliteitsplan beheer openbare ruimte Bunnik (2010)
- Kwaliteitsgidsen Utrechtse landschappen; rivierengebied (2011)
- Landschapsontwikkelingsplan Kromme Rijngebied (LOP) (2009)
- Natuurbeheerplan van de provincie Utrecht (2020)
- Notitie van uitgangspunten Transitievisie Warmte (2020)
- Ontwikkelingsagenda recreatie en toerisme gemeente Bunnik
- Omgevingsvisie Kromme Rijngebied - buitengebied (2017)
- Pact van Ruigenhoek + Meerjaren actieprogramma (2018-2022)
- Passend wonen voor onze kwetsbare inwoners (2019)
- Position Paper Landschap Stuurgroep Kromme Rijnlandschap (2018)
- Preventie en Handhavingsplan alcohol Bunnik 2020-2023
- Programma van eisen openbare ruimte (2020)
- Regenwaterstructuurplan 2018
- Regionaal convenant uitstroming BW en MO (2017)
- Regionaal convenant voorbereiding overkomst Beschermd Wonen (2020)
- Regionale Energie Strategie U16 – startnotitie (2019)
- Regionaal Mobiliteitsplan (provincie Utrecht) (2014)
- RES 1.0 U16 - bod RES 1.0 (2020)
- Ruimtelijk-economische koers regio U10 (2017)
- Ruimtelijk economische koers – RES (2020)
- Sport- en beweegvisie (2017)
- Startnotitie opstellen Transitievisie Warmte (2019)
- Transformatieagenda Jeugd Regionaal 2018-2020
- Tijdelijk beleidskader PFAS (2020)
- Uitvoeringsprogramma Fiets (provincie Utrecht) (2019)
- Verkeersbeleidsplan gemeente Bunnik 2015-2024
- Verkenning Windenergie Kromme Rijnstreek (2020)
- Versterken Gezinsgerichte Ondersteuning Regionaal (concept) (2020)
- Visie op wonen 2017-2022
- Visie Sociaal Domein Bunnik (2014)
- Winkelstudie Bunnik (2010)
- Winkelstudie Odijk (2011)
- Winkelstudie Werkhoven (2011)
- 2 UNESCO nominaties [vaststelling waarschijnlijk zomer 2021]

3.1 Conclusies op hoofdlijnen

ACTUALITEIT VAN HET BELEID

Een groot deel van het Bunnikse beleid is actueel. Waar dit niet het geval is, zijn bepaalde onderdelen al in ontwikkeling of worden ze herzien. Voor een aantal beleidsterreinen zoals verkeer, wonen en erfgoed is een herziening nodig. Wat verder opvalt aan het huidige beleid is dat er veel aandacht is voor landschappelijke kwaliteit, zowel als onderdeel van het ruimtelijk DNA, maar ook als bepalende factor voor maat en schaal van Bunnik. Het Bunnikse cultuurlandschap heeft hoge natuurwaarden, iets wat ook naar de toekomst toe behouden dient te blijven. Het vormt daarom een belangrijke pijler binnen het Bunniks beleid.

Het beleid duidt ook vraagstukken op het vlak van wonen en verstedelijking als grote opgaven voor de gemeente, naast het behoud en de ontwikkeling van de kwaliteiten van het landschap en buitengebied. Tegelijkertijd zijn er ambities vanuit energie, wonen, maar ook vanuit economie die druk uitoefenen druk op de geformuleerde ambities voor het buitengebied. Het omgaan met klimaatverandering, zoals wateroverlast, -tekort en droogte, krijgt wel aandacht in beleid voor het landschap en het buitengebied, maar nog niet (voldoende) in beleid voor het bebouwd gebied.

KANSEN VOOR INTEGRALE GEBIEDSGERICHTE UITWERKING

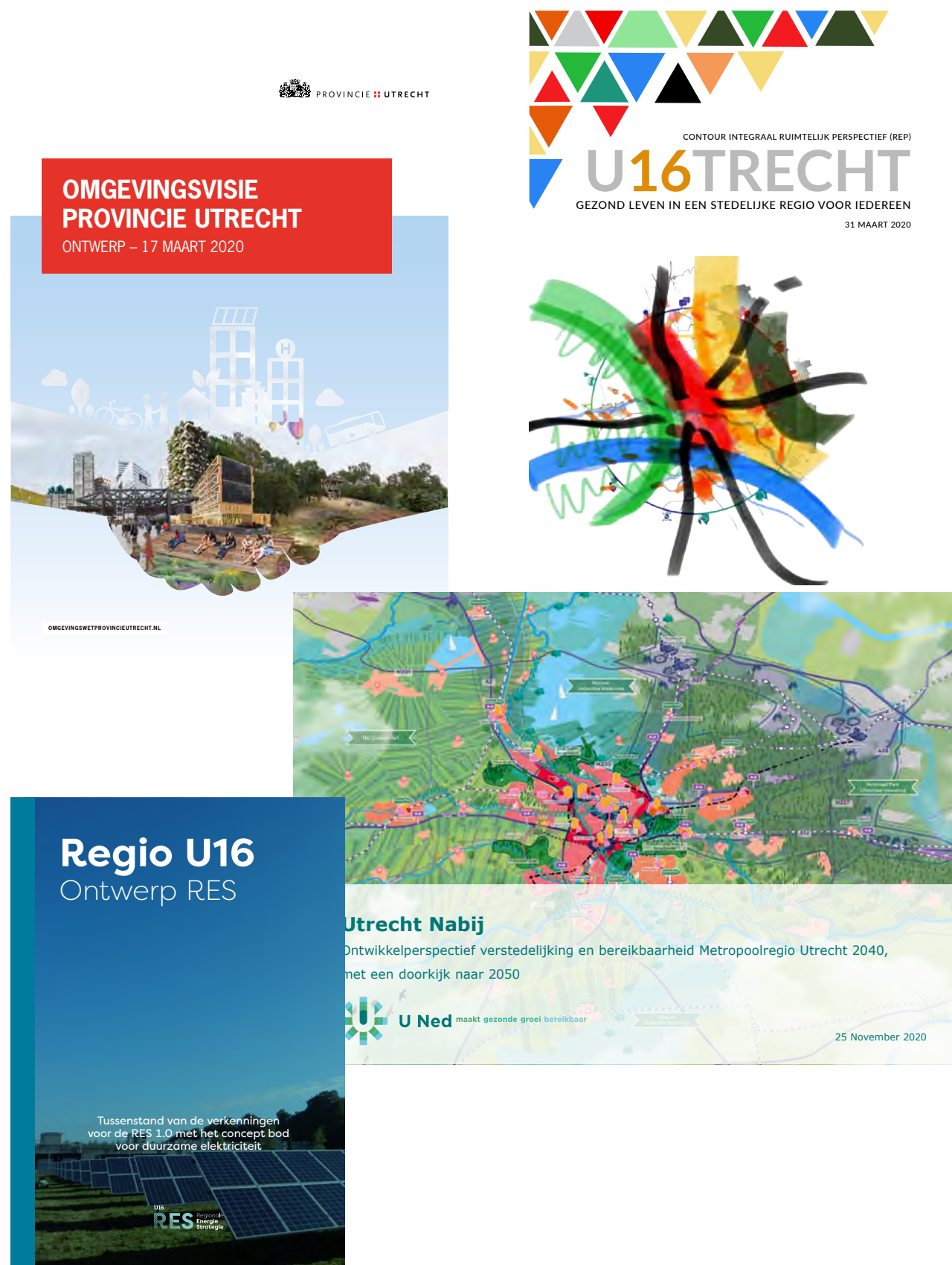
De omgevingsvisie zal opgave- maar waar mogelijk ook gebiedsgerichte keuzes gaan maken, zoals dat in een deel van het beleid al is gedaan. Denk aan het beleidsthema's zoals landschap en economie. Niet voor elk thema geldt dat het beleid gebiedsgericht is uitgewerkt. Denk aan het beleidsthema wonen, waarin belangrijke opgaven worden geagendeerd, maar nog geen gebiedsdifferentiaties in de gemeente zijn aangebracht. Daar liggen kansen: het traject van de omgevingsvisie kan gebruikt worden om te verkennen

waar gebiedsgerichte uitwerkingen gewenst zijn. Een belangrijk voordeel van gebiedsgericht denken en werken is dat dit de integraliteit van beleid ten goede komt. Denk aan dilemma's als klimaatadaptatie en woningbouw of de energietransitie en natuurontwikkeling.

VORMGEVEN AAN PARTICIPATIE EN SAMENWERKING

De recente beleidsstukken zijn nagenoeg allemaal in samenspraak met bewoners en stakeholders tot stand gekomen. Dit geldt echter niet voor al het beleid. Het wat oudere beleid is vaak zonder participatieproces tot stand gekomen. Daarnaast valt op dat het gros van het beleid niet of matig integraal is. Bij beleid dat dat wel is, blijft de relatie met het sociaal domein wat achter. Wel zien we dat bij het invullen van de enquête collega's van andere domeinen veelvuldig zijn geraadpleegd. Dit is een goede ontwikkeling om de integraliteit binnen de beleidsterreinen op te pakken.

De gemeente Bunnik laat zien dat het aantakken op regionale beleidsontwikkelingen of trajecten goed gaat, maar dat de ontwikkeling van lokaal beleid (of het lokaal positie innemen) nog wat achter blijft. Voor de lokale omgevingsvisie van de gemeente is regionaal afstemmen geen extra opgave, maar een onderdeel van een doorlopend afstemmingsproces. De uitdaging is dus om in de gemeentelijke omgevingsvisie duidelijke keuzes te maken en positie te kiezen en dit zo goed mogelijk te verknopen aan regionale opgaven en ambities. Daarnaast ligt er een uitdaging in het maken van gebiedsgerichte keuzes en uitwerkingen om zo de lokale kansen en uitdagingen - conform de maat en schaal van Bunnik - op te pakken. Zo kunnen ambities uit de regio landen in de gemeente en kan de gemeente richting geven aan keuzes in de regio.

3.2 Quick scan regionale beleidsstukken

Naast het lokale, gemeentelijke beleid van de gemeente Bunnik is in de beleidsinventarisatie ook gekeken naar relevante regionale beleidsstukken en afspraken, die hieronder staan weergegeven.

- Het **Ontwikkelperspectief Utrecht Nabij** (UNed) is een regionaal beleidsstuk, bestuurlijk vastgesteld door 16 regiogemeenten, het Rijk, de provincie Utrecht en de stad Utrecht. Hierin is een aantal afspraken zijn gemaakt voor gebiedsverkenningen in onder andere de A12 zone. Binnen deze UNed-visie is het stationsgebied Bunnik een 'regioknoop', een gebied met een grote potentie voor binnenstedelijke verdichting in combinatie met opwaardering van het openbaar vervoer.
- Het **Integraal Ruimtelijke Perspectief** (IRP/voorheen REP, conceptversie) is opgesteld door de U16 en bestuurlijk vastgesteld door de gemeenteraden. Hierin worden verschillende keuzes gemaakt die betrekking hebben op Bunnik op het gebied van mobiliteit, woningbouw, landschap, energie en werklocaties. Zo ligt er een landschapsversterkingsopgave voor het Kromme Rijngebied, worden er mogelijkheden benoemd voor het creëren van werklocaties langs de A12 bij Bunnik-Zuid en worden de mogelijkheden verkend voor energieopwekking bij het Amsterdam-Rijnkanaal ter hoogte van Wijk bij Duurstede.
- In de **Provinciale omgevingsvisie** (POVI) van de provincie Utrecht is station Bunnik aangemerkt als regioknoop. Wonen en werken is een belangrijk thema binnen de POVI. Dit ligt in lijn met de Bunnikse ambities voor Odijk-West en het stationsgebied.
- Op dit moment ligt er een eerste ontwerp **Regionale Energiestrategie** (RES) voor de regio U16. Dit is in navolging van afspraken uit het Klimaatakkoord die vragen om een 49% reductie van broeikasgassen in 2030 en 95% in 2050. Hiervoor is een grote versnelling nodig in de realisatie van duurzame opwek van energie. Bunnik zal (in regionaal verband) op zoek moeten naar locaties voor grootschalige opwek van duurzame

energie. Dit is een van de grootste ruimtevragers tot 2040. In de Ontwerp RES 1.0 ligt er een bod van 1,8 TJ voor de U16 regio.

- In het regionale document **De Vijfde Pijler Groen & Landschap** (U16/onderdeel REP) wordt voor Bunnik een opgave signaleerd in het versterken en ontwikkelen van het agrarisch gebied, het versterken van de samenhang en afleesbaarheid van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Kromme Rijn en het uitputten van de recreatieve potentie.

RUI
MTE
VOLK

gemeente Bunnik